

१६२

दर्ता नं.:४८/२०७६/७७

पुर्खा दय्क तकगु सम्पत्ति, भीगु कला व संस्कृति
पिकाक-भक्तपुर नगरपालिका

पुर्खा दय्क तकगु सम्पत्ति, भीगु कला व संस्कृति

स्वयंदा

नेपाल संवत् ११४५ गुंलाथ्व / २०८२ साउन १५ / 2025 July / ल्या: १३६, दौ: ७

स्वयंदा मा.वि. व शास्त्रदा क्याम्पस
मा.वि. या न्हूँपुं खनामिपिन्ता
लक्षकुश नपां लाँपु कयनयगु ज्याइवः

सहकारी कःमिपुं नपां छलफल ज्या इवः

(२०८२ साउन २ गते)

सलौंगणेद्योया ल्यूनयया फल्वा उलेज्या

२०८२ साउन १० गते)

; Dkfb sLo

@)*@ ;fpg !%, c^s !^@, jif&

सरकार म्यानपावर कम्पनिया मालिक

नहपा नहपा अफ्रिकी तय्ता सिखलं चिडः पानीजहाजय तयो व्यापारीतय्सं युरोपय मिय यंकिगु । च्यो (दास) तमियो व्यापारीतय्सं मनय मतक्व धेबा कमय् याइगु । अफ्रिकीतय्गु जीवनया छुं हे मू मरु । छुं न्याय मियया बस्तु पशुपंछी थें न्याय मिय याइगु । जीवला, मला, ज्या सानय् फःमफः धाय्गु स्वयो बञ्जतय्सं च्यो भ्वातिंया मू तैगु ।

ई हिलः वानय धुंकल । अः नेपःमिपुं ज्या मालय्गु नामय छुं बुँ बन्धक तयो बैक व बित्तीय संस्थाय् धेवा त्याय कायो थी थी देशय वाडः च्वंगु दः । न्हिं दलंद्र ल्यासे ल्याम्होपुं ज्यामित फयखतय (प्लेनय) च्वडः युरोप, अमेरिका, मलेसिया, कतार, दुवही, साउदी अरब, थजगु देशय् वाडः च्वंगु दः । अमिगु मति नं विदेशीतय्गु सेवा यायगु खः । नहपा नहपा दास व्यापारी तय्सं याइगु ज्या अः वैदेशिक रोजगारीया नामय म्यानपावर कम्पनी तय्सं याडः च्वंगु दः । धात्थें धाय्गु खःसा म्यान पावर कम्पनीत ज्याबियता ल्यासे ल्याम्होपिन्ता पिनय छ्वैगु नामय ल्यासे ल्याम्होपुं मिइगु 'वैधानिक संस्था' खः ।

म्यान पावर कम्पनीया पाखं सरकारया श्रम स्वीकृति कायो विदेश वानिगु म्हुवचांजक बांलागु ज्या याडः च्वंगु दःतासा अपलं सिनं दुःख सियो च्वंगु दः । न्हिया न्हिथं धाय्थें कुबेतं ल्याहाँ वपुं ल्यासे ल्याम्होपिसं कष्टकर व नारकीय जीवनया ब्यथाया बाखंत सामाजिक सञ्जालय बियो च्वंगु दः । अथेनं जनताया दुःख व पीडाय् सरकारं ध्यानतयो च्वंगु मरु ।

हलिमयया १९३ गू देशतमध्ये नेपः मिपुं १७८ गू देशय श्रम स्वीकृतिकायो ज्या साडः च्वंगु दः । दायँ ८ लाख ३९ हजार स्वयो अपः ल्यासे ल्याम्होपुं वैदेशिक रोजगारीखय् वाडः च्वंगु ल्या खं नेपःया ग्यापुगु अवस्थाया किपाखानय् दयो च्वंगु दः ।

नेपः या बुँ ज्यासानिपुं मदयो बुँ बाँझ जुयो च्वंगु दः । पहाडय् याय् फःगु पशुपालन, फलफूल खेती नपां व नपां स्वापु दःगु उद्योगत निःस्वानय फःगु मरु । धात्थें सरकारं बालक बिचः याय् फःगु खःसा भीगु देशय् हे यक्व ज्या बियफै ।

ल्यासे ल्याम्होपुं विदेशय् वानिगु अवस्था थाना दः तलय् दे हछ्याय् फै मखु । विदेशी ऋण व अनुदानं छुं नं दे तःमि जुय फैमखु । छगू छगू देशया विकास आनाया जनतां याइगु खः । विदेशय् वाडः ज्या सानिपिनिगु छुं हे इज्जत व मान प्रतिष्ठा दै मखु । अथेनं अः म्यानपावर कम्पनीतय्सं 'बनारसी ठगं' याथें ल्यासे ल्याम्होपुं विदेशय वानय वं हे सिमाय् धेवा खाय् दैगु थें याडः खाँ कानिगु नपां विदेशय वानय्ता ध्वासा बियो च्वनिगु । अपलं म्यानपावर कम्पनीखय् शासक दलया नेता कार्यकर्तापुं दुथ्यागु खाँ प्याहा वयो च्वंगु दः ।

उकीं सरकार म्यानपावर कम्पनीया थुव (मालिक) खः अलय् सरकारं हे नेपालय् विद्रोह थमजु धायो ल्यासेल्याम्होपुं विदेशय् ख्याडः छ्वयो च्वंगु दः । ल्यासे ल्याम्हो विदेशय् ख्याडः छ्वय्वं हे नेपालय् विद्रोह व क्रान्ति पानय् फै मखु । छन्हू नं छन्हू ल्यासे ल्याम्होपिसं खाँ थुइतिनि अलय् शासक दलया विरोधय् छपा छधि जुयो ल्वाइतिनि । उगु इलय् शासक दलतय्गु छुं हे सीप लगय् जुइमखु ।

पिकाक-ख्वप नगरपालिका/सम्पादक-आशाकुमार चिकंबञ्जार, डेस्कटप-धन लक्ष्मी त्यात, आवरण सज्जा-रेणु ध्वज, थाकू- भक्तपुर अफसेट प्रिन्टर्स फोन ल्याः ०१-६६१३०४३, ई-मेल- khwopapau@gmail.com

नेवः भवयँ ज्वलं

नारायण मान विजुक्छें (हरिबहादुर श्रेष्ठ)

न्हँदँया दिनसं बैगलय नेवतय् भवयँ डाय्कः चवंगु । नेखय् सिथय् भवभ्वलाक बाज्य वापु नेवःत भवय नयो चवंगु, नेवःतय् भवय ज्वरय याइपुं व तकय् हइपिन्ता भारी धाइगु । बजीया द्योनय् क्वाकाला तःतं ला भयो ज्वडः भारी भुथुली पाखय वान । छँ या मयजु छम्हासिं सलिचाय् ऐला लुडः चवन । क्वाका तकय् धुकः भारी वानय धुकःवहे केहें मयजुं हकनं ऐला लु वल ।

टपराय चवंगु पं अचार सबःकाकां खुइ डादातिया साँ तुइय धुकम्हा प्राध्यापक हिराकाजी मेगु भवलय चवम्हा प्राध्यापक वैद्य जू कय न्यन-‘मखु सर, छितायां यक्व लिपा तिनी नपा लाता, अः छुयाडः चवडः दिया ?

देपालाहा देपागु पुलिखय दिकः अलय जपागु लाहाया जःपागु चुल्या पुलिखं थाकायो प्राध्यापक बैद्य धाल - ‘छि अवकाश जूगु जिनं अवकाश जुल । अःजि थःगु छँ सं थःकाय् म्हाय् पुं स्वयो चवडाक ।’

‘मखु, छियां न्हापा छगू विदेशी दूतावासय पत्रकार जुयो भाय हिलय्गु ज्या याडः दियागु मखुला ?’

वैद्य खः धायो कपः ल्हूकु ल्हूकु याडः धाल - ‘खः, जि पेशां पत्रकार हे

खः । डादा खुदा लिपा जिता आना ज्या याय मंमत वा ज्या त्वः त ब्वंकयगुलि वया ।’

‘ओहो ! वयां तस्कं बांलागु ज्या खःनि, नेपःया अफिसय् स्वयो अपलं धेवा (तलब) व सहूलियत नं दै । छाय् त्वःत दियालय् ?’

प्राध्यापक बैद्य फुक्क खाँ ख्यडः कान- ‘ग्व ? छु धाय्गु ? स्वीदा-पीदा न्हापा याय्गु खाँ खः । तलव व सहूलियतं छँ चलय याय्ता गागु खः । अथेनं अथेहे छगू खाँ दयो त्वःतागु ।’

वयागु खाँ न्यडः मेपुं भवय नयता चवडः चवपुं भलादमीपुं व पासाभाइपिनि नं न्हयप तिं स्वात । फुक्कसिया म्हातिं म्हातिं थःथःगु - खासखुस खाँ त्वःतः प्राध्यापक वैद्यपाखय् स्वयो ध्यान तल । छुं रहस्य लुकुं बिडः चवंगु दः जुई धायगु मतिं प्रोफेसर हिराकाजी अजुचायो न्हयसः तल- ‘ओहो ! वैद्य सर, आपाचगु छु समस्या वला छिता, आपाच सहूलियत दःगु नोकरि (जागिर) हे त्वःतय् मायक ?’

थिकचा याडः ल्हवम्हा, कोफेनं सुरुव व सिइगु कोट फियो वम्हा प्राध्यापक वैद्य थःगु तका तपुली देपागु लाहातं त्वयो पुलांगु खाँतं लुमांक प्वलयगु स्व स्वं धाल - ‘हिराकाजी दाइ खयां भी पुलापुं पासा खः । अथेनं भी तःदा लिपा तिनि नपा लागु जुल । थौं भी तस्कं पुलापुं पासापुं अजधाय् अवकाश काय् धुपुं थाकालिपुं जेष्ठ नागरिकपुं नपा लाडः चवडा थजगु ई मिलय याडः ब्यम्हा छँ थुव कर्माचार्य सरता सुभाय देछाय् ।

जि व दूतावासय १०:०० ता इलय द्रहँ वानय्गु अलय ३:०० ता इलय छँ,

लिहाँ वयगु । ज्या सानयगु क्वथाय् जि याकचा जक । छगः टेबुलय्, अकि दुनय भीगु देशं प्याहाँ वैगु पौ (अखवार) त, पत्रपत्रिका, म्यागाजिनत तयो तगु । थिइक छगू स्टुलय् नाः त्वनय्ता गिलास व त्वनय्गु नाः तयो तःगु सिसी छगः नं दः । जिं ज्या सानय्गु टेबुलय् नेपाली अखबार, पत्रपत्रिका, खाली पाना त तयो हैगु । मेगु थिइकः चवगु स्टुलय् छगूनेगू अंग्रेजी-नेपाली व अंग्रेजीया खाँवः धुकुत तयो तःगु दः, थौं कन्हे याय थें कम्प्यूटर मरु ।

‘जिगु टेबुल लिक्कः न्हयकं दःगु तगवगु दराज छगः नं दः । उकि पुलांगु ब्रिटानिका विश्वकोश व नेगू प्यंगू साफू त नं दः ।’

खाँ न्हयाडः चवंगुलिं भवँ घासात तकय् ह्यता नं भातिचा लिफि लिफि चवडः चवनाला धायधें फुक्कसिया मति वाना घासा तकय् है म्हा भारीयाय् नं खाँ न्यं न्यं बुलुहँ तक तकं खाँ न्यं न्यं वाडः चवना आलु व लैं, चानाया छ्याला, भूति व काउली तरकारी तकय् हयो चवना । न्हँ न्हँगु क्वाघासा न नं भवय नयो चवंपिनि ध्यान प्राध्यापक वैद्यपाखय् लुतुलुयो यंकः चवना हिराकाजी छघुतु ऐला त्वं त्वं अँ, अँ धाधां थःगु ध्यान अखय् दःगु जिज्ञासा पाखय् क्यडःचवन । ‘छन्हु जिता छम्हा तः हाम्हा मनू नं सतकय् हल । गुगु इलय जी नकतिनिय साधारण स्नातक जक तिनि जिगु अंग्रेजी भाय् आपासिकं बांमला मजु । जिता ब्वकिपुं सरमिसं जिता बराबर सल्लाहतं बिइगु-जिं लयातातां अंग्रेजी साहित्य व अंग्रेजी भाय्या थीथी बिषयलय् नं ब्वं ब्वं वाडा । अफिस धुकं बहनी थाय् जि एम.ए. या कक्षाय् नं ब्वं वानय् गु ।’

सच्छि व सुइनेगुगु स्वप पौ, बःछि पौ(पाक्षिक)

‘जिं ज्या साडागु स्वदा फुय धुंकल । जि छन्हु तहांम्हा मनुया छँ बाडा ।’

हिराकाजी सरं खाँ दशवीसं त्वाल्हाड धाल -‘सुखः? वं तःहांम्हा मनु, वैद्य सर ?’

‘वयक अःश्व संसारय् मदय धुंकलं । वयकलं सं.रा. अमेरिका, चीन व मे मेगु देशय् नं नेपाली राजदूत जुयो ज्या सानय् धुंकलं । सीय् धुंम्हा मनुया नां कायोचवनय्गु मल्व । वयक दरबार व सरकारयाय् नं तस्कं विश्वास दःम्हा मनु खः । उबले टि.भि. मरु । बराबर रेडियोखय् वयकया नां न्यनय्गु अलय् गोरखापत्र व, द राइजिड नेपालय् जुजु सवारी जूथाय् वयक याय्गु नं किपा दैगु, छापय् याइगु ।’

भारी स्याकाला(भूटन) तक तकं यंकल, छँ या केहँ मयजुं ऐला लुं लुं यंकल प्राध्यापक बैद्य स्याकाला न नं बुलुहँ थःगु खाँ हछ्याड यंकल-तः हंम्हा मनूनं जिगु छँ, परिवार,(नोकरी) जागिर नयागु ई फुक्क न्यनय् धुंक जिता छगु सल्लाह बियो दिल-‘किजा, छँ ज्या साडः चवना, बांला, अथे नं छँ जिता अथे धाय् देशता हे ग्वाहाली याय् माला ।’

जिं नाइक हे धाया-‘जि थन्योम्हा चिच्या हंम्हा मनुसिं छि थें जःम्हा आपा हंम्हा मनूता गथे ग्वाहाली याय् फै हजुर ।’ तहांम्हा मनूनं धाल-उगु दूतावासय् सु सु विदेशी व नेपाली मनूत वैगु, छु छु खाँ ल्हाइगु ? थीथी खाँ त जिता कानय् माल किजा । जिं धाया-हजुर जियां जिगु क्वथां प्याहाँ हे वानय्म्हा मखु अलय् जिगु ई फुतकिं जि ल्याहाँ वयगु, अपुं नपां छुं हे खाँ जुइमखु । जिं छुं छुं बुखाँया भाय् हिलयगु अलय् आना हे त्वः तः तकय्गु । व बाहेक मेगू जिं छुं छुं हे सिइ मखु ।

तहांम्हा मनू धाल-किजां, छँ हे चवयो नं बियम्ब, जिं छगू यन्त्र(मेसिन) विय, व हे पाखं आना वैपुं मनूतय्गु नां

जंक जूसां विया । जिं नं किजाता मःथाय् ग्वाहाली याय् ।

जिं तप्यंक मज्यू धाय् मछिडः धाया- ‘थुकिया खाँ जिं दकलय् न्हापां थःतानि तयार याय्, अलयतिनि छिता बिन्ति प्वंकय् ।’

‘अलय छु जुला?’ हिराकाजी सर न्हयपं छाडः न्यन-भ्वयखय् पंक्वा तय धूकं धौ तय ह्यता चिनी तय हल ।’

प्राध्यापक वैद्यंधाल-आखिर धात्थेंगु खाँयतक थयंकय्ता जिं जहान परिवारकय् छक सल्लाह याडा, मनं मनं खाँ ल्हाडा, गना जिं ज्या साडा, गुम्हासिं जिता विश्वास याता वाता मुलय् तयो गःकियगुलि जिगु मन मानय् मजुल । तहांम्हा मनूलिसिं जिं नेदा-प्यदा आसे-आसेजक धाधां लांका अलय जिं जागिर त्वःतः शिक्षा लागाय् हे वयगु मति याडाः ।

घरपति त्रिभुवन विश्वविद्यालयया न्हापा याय्म्हा डिन कर्माचार्य खः वयकलं जिल्ल जुयो न्यन - ‘वैद्यसर छिं तहांम्हा मनूया नियतया खाँ विदेशीतय्ता काडदिय् धुनला ?’

अहं जिं मकाडा । जिं जागिर त्वःता बलय् अमिसं धेबा, सहूलियत मगाताला जक न्यना । जिं छँ याय्गु समस्या जक धायो विदा फ्वडा ।’

प्राध्यापक हिराकाजी भतिचा तंपिकायो अलय अजुचायो धाल-‘व खाँ विदेशीतय्सं स्यसा छु जुइगु ?’

‘जिं मध सेलिं अमिसं सिइगु खाँ हे मत । जिं विदेशी तय्ता थजगु खाँ कानय्गु थःगु देशता गःकिय्गु थें जुइ धाय्गु मति वान, गुगु खाँ जिं याय् हे मफया ।

भातिचा भूरी खाडः वम्हा तुइचा खःम्हा घरपति प्राध्यापक सरं न्यन-‘छिं त्वःतय् धुंकः आना सुयाता तलालय्?’

ग्वः? व जिता मःगु खाँ मखुत । जिं उकिता कुतुकुल वाल मस्वया । अकाभकां हिराकाजी सरं मन क्वतुकः

धाला - ‘सु तै दक ? वहे तः हंम्हा मनूया थःम्हा हे मनूयां तला जुइनि ।’

फुक्कसिया थौ सवकाकां नयो चवन । सिसाफुसा व अय्ला तःवयो चवन फुक्कसिया थवं थवय मिखा ल्वाकः खाँ ल्हाडः चवन । ‘श्व राजनीति व कुटनीति थुइकां थुइके थाकुल । भी साधारण मनूतय्ता ज्या लगय मजु । सुमनूनं मनु स्याय् फै व सीयता नं तयार जुई-राजनीति अजपुं मनूतय्गु पेशा खः कूटनीतियां पासा धायो स्याचुपिचां ककुतय् किइगु ज्या खः ।

‘वैद्य सर छु राजनीति व कुटनीति अथेंतुं खःला ?’ हिराकाजीसरं न्यन ।

जिं ब्वडागु राजनीति शास्त्र खय अजगु यां गनां मबवडा । म्हेग विदेशीदूतावासय् मनूत वानय्ता ग्याइगु । विदेशी दलाल धाय्गु चें छुकसा काय-म्हाय पिनिगु ब्योह मजुइ दक ग्याइगु । देया अदब दः । अलय् थौ कन्हे तःतः हांपुं मनु धःपुंहे विदेशी दूतावासय वानिगु व ऐला त्वडः यो यो थें नुवाय फःसा थःता थःमं तःहांम्हा व इज्जतदार भःपिइगु । विदेशीतय्सं अजपुं मनूतय्ता म्हुतुं ठिक्क याःसां थःगुहे दे या विरोध याइपिन्ता लिनय लिनय मनं मनं ‘देश द्रोही’ दक गथे मधाई । सुसंस्कृत व गम्भीर राजनीतिज्ञत आपासिकं क्वहयंक जुइ मखु । गौरवया अर्थ थःगु देश व जनताप्रति जिम्मेवारी मनय् तयो हज्याइगु खः ।’

प्राध्यापक श्रेष्ठ न्यन- ‘वैद्य सर लिपा छिता तहांम्हा मनूनं गनां छुं ख्याचवःया मवला ?’

‘मव, बरु जि रुसया पालिडः जूम्हा जक हः जुला धःगु न्यडा । जिछुं दल व खेमा खय् मजुयाम्हा जूगुलिं जिता अथे तःहागु छुं पागु मरु । प्राध्यापक वैद्य खाँ क्वचायकला । भ्वयखय् छँ या केहँ मयजुं ऐला लुडः हल । योपिसं काल, त्वन, भ्वय नं क्वचाल ।

स्थानीय तह स्वायत्त मजुतलय संघीयताया औचित्य दैमखु

विवेक

अः संविधान ल्हवडः भिंकयगु (संशोधन) या खाँ न्हिथाडः च्वंगुः दः । नेपाली कांग्रेस व एमालेया मंकः सरकार निःस्वांगु हे संविधान संशोधनया मु खाँ ज्वडः जुगुलि संविधान ल्हवडः भिंकयगु खाँ प्याहाँ वैगु हे जुल । श्वहे इलय राप्रपा, राजमो नपांया छगू नेगू पार्टी संघीयता हे लिकायो छ्वय माला दक सःतयो वल देशय संघीयता छ्यगु च्यादा फुय धुकनं जनातात बांलागु लिचवः लाक ज्या सानय मफुगुलि संघीयता विरोधी सः तःसर जुयो वल ।

एकात्मक राज्य फुक्क थासय मिखा ब्वय मफैगुलिं जनताया समस्या मथां ज्यंकयगु तातुडः संघात्मक राज्यया अवधारणा (मति) हछ्यागु खः । संघीय राज्यसं स्थानीय तह नपांया अधिकार इडः ब्युसिलिं क्वयया तहलय च्वडः जनप्रतिनिधिपिसं ज्यासानयगु मौका दैगु अलय वहे प्रतिनिधिपुं लिपा प्रदेश व संघय निर्वाचित (त्याक वाडः) वानय फः गुलिं ज्या बांलाक याय सैगु नपां जनताया थाकु थाकुगु समस्यात नं अःपुक ज्यंकय फैगु जनशक्ति ब्वलानिगु मान्यता तयो तः गु दै स्थानीय व प्रदेशया जनताया पाखं प्रत्यक्ष निर्वाचित जनप्रतिनिधिपाखं सरकार निःस्वानिगुलिं अजगु सरकारं बांलाक ज्यामसांसा मेगु चुनावय हिलय फः । प्रदेशया दशवी मिलय जुयो हज्यायगु समन्वयात्मक भावनां ज्या सानय फःसा मंःथा दे हज्याइगु मतिनं संघीय संरचनां तःगु दै ।

संघीयतासं मुख्ययाडः मुद्रा,

परराष्ट्र, सुरक्षा, वायुसेवा, रेलसेवा, सञ्चार थजगु तस्कं महत्वं जःगु अधिकारत जक केन्द्रीय तयो मेमेगु विषयलय प्रदेश व स्थानीय तह ता वियो तै । नेपःया संविधानं रक्षा व सेना, बैंक व वित्तीय अधिकार, परराष्ट्र, दुरसंचार, भन्सार, निजामती कर्मचारी, केन्द्रीय विश्व विद्यालय, हवाई व यातायात थजगु ३५ गु अधिकार संघता बियो तः गु दः । अथेहे प्रदेशता २१गु, स्थानीयता २२ गु अधिकारत संविधानय च्वयो तःगु खः । संघ व प्रदेशया अधिकार बाहेकं स्थानीय तहया अधिकारत धलः दय्कः संविधानय हे च्वयो तःगु नेपः या संविधानया बिस्कं पहः (विशेषता) खः अलय छगू बांलागु पक्ष नं खः ।

स्थानीय तहया अधिकारं संविधानय हे च्वयो ब्युसेलिं उकिता छ्यलयता कर्मचारी भर्ना यायगु अधिकार नं बियमःगु खः । फुक्क कर्मचारीत भर्ना सरुवा, बढुवा यायगु अधिकार प्रदेश सरकारकय तयो तयगु स्थानीय स्वायत्तताया अखः खः नपां नेपःया संविधानया छगू कमजोर पक्ष नं खः । छम्हा कर्मचारी सरुवा व भर्ना (मेथाय छ्वयता वा तयता) प्रदेशया ख्वः स्वयो च्वनय मःगु संवैधानिक प्रावधान एकात्मक राज्य स्वयो छु काथं पाःगु दःजक ? कर्मचारी भर्ना यायगु अधिकार मरुगु स्थानीय तहता सरकार धायगुया छु हे अर्थ मरु ।

स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन २०५५ नं स्थानीय तहं प्रमुख प्रशासकीय

अधिकृत बाहेकया मेपुं फुक्क तहया कर्मचारीत स्थायी अस्थायी करारय तय दःगु बढुवा यायगु अधिकार ब्यगु खः । फुक्क तहया कर्मचारी पिनिगु सेवा सुविधा नं स्थानीय तहं हे वियगु व्यवस्था दःगु खः । अलय अः वयो फुक्क अधिकार लिप्यडः प्रदेश सरकारय तय यंकल । अः न्हयसः दाँ वै न्हपानिसें भर्ना जुयो ज्या साडः च्वपुं कर्मचारीपिनिगु उपदान छु जुई ?

श्वखायं कानुन अजनं म्हुतिइ धौफिडः च्वना । प्रदेश सरकारं कानुन मदय्कनि । प्रदेश सरकारं कर्मचारी सरुवाया ज्या यां यात अथेनं छगूतुं पालिकाय २५-३० दातक ज्या सानय धुकुं अलय सरुवा जुयो नेदा प्यदा लिपा मेगु पालिकाय अवकाश काइपुं कर्मचारीपिनिगु उपदानया जिम्मा सुनं काइगु धायगु खाँ अजनं अलमल तिनि । न्हपा ज्या सांगु पालिकां बियगु लाकि अवकाश कःगु पालिकां बियगु ? न्हपा ज्या सांगुपालिकां थःम्हा कर्मचारी मखय धुकः छाया व आर्थिक भार फयो च्वनि ? न्हँगु थासय व सम्भव हे दै मखु । कि प्रदेश सरकारं विइगु खःला ? थुकिया स्पष्ट कानुनी व्यवस्था दयमः ।

अज गुलिनं पालिकातयसं २०-२५ वर्ष न्हपा भर्ना जूपुं कर्मचारीपिन्ता उल्लेया नियमकाथं निर्णय (ज्या इवः) कार्यविधि दय्कः अवकाश लिपा लाहा पोक्तां थमजु धायगु मतिं बियो तःगु सुविधा नपां अः महालेखां असुल उपर याय मःगु नामय बेरजु च्वयो तकगु खानय दः ।

उब्लेया ऐन खारेज जुय धुंकगुलिं अः या संविधान व कानून काथं अवकाश कःपुं अजपुं कर्मचारीपिन्ता उपदान सुविधा बिय मज्यू धायो करौडौ तका असुल उपर याडः काय मःगु बेरुजु क्यडः तकगु दः ।

थ्व यां राष्ट्रसेवक कर्मचारीपिन्ता यागु तःहांगु अन्याय मजुला ? उब्लेया ऐन काथं भर्ना जुयो वहे इलयया ऐन कानून काथं कायो च्वंगु सुविधात लिपा वगु कानूनकाथं बिय मज्यू धःगु कर्मचारी विरोधी सोच व थःगु तुतिख्य दानय्मः धायो वगु पालिकातय्ता क्वथय्गु जःखः धसां पाइमखु । गुलिं मनूतय्सं संघीयता अपलं खर्च जूगुलिं खारेज (लिकायो छ्वय मः)याय्मः धायो च्वंगु दः । शासन संरचना गजगु दयकेगु खः, आनाया जनतां क्वः छिड्गु विषय खः । नेपः दे स्वयो चिच्याहांगु देशय नं संघीयता बांलाक न्ह्याकः च्वंगु दः । अजगु देशय अजगु खाँ छाया न्हि मथाना ? स्वीट्जरल्याण्ड थ्यं मथ्यं नेपः स्वयो स्वदुगं चिच्याहांगु दे खः । उकिं त्यल च्वंगु (क्षेत्रफल) ४१,२८४ वर्ग कि. मि. जक दतासा आना मनूत (जनसंख्या) ८० हजार थ्यं मथ्यं जक दता । संघीयताया खाँ वलकिं फुक्कसिनं स्वीट्जरल्याण्डयाय् हे खाँ हःनय् तय हैगु । आना न त नेपःया सांसदपुं थें पेशेवर राजनीतिक कार्यकर्तात दै, न यक्व यक्व मन्त्रीत हे दै । केन्द्रीय न्ह्यम्हाजक मन्त्रीया व्यवस्था दःसा छम्हासिं राष्ट्रपतिया ज्या याई । मे मेपुं सांसदत अधिवेशन जुड्गु इलय राजधानी वड्गु अलय संसदया अधिवेशन क्वचालकिं हकनं थःगु हे पेशाया ज्याखय् ल्याहाँ वानिगुलि आनाया सरकारता गुब्नें हे संघीयताया आर्थिक बोझ काथं फय् म्वँ ।

अः संविधान ल्हवडः भिंकय्गु

खाँ व बलय् संघीय संरचनानं ल्हवडः भिंकय्गु खाँ दुर्यंकः खाँ ब्याकय् मः, छलफल याय् मः । गुलिसिनं संघीयता दे क्वचा दलय् फः जक नं धायो च्वंगु दः । सी के रावतं छुं दा न्हँयो मसें (तराई) ता नेपः नपां बिस्कं देश दयकेगु खाँ हछ्याडः आन्दोलन यागु खः सा वनं हाँ उपेन्द्र यादवया न्हयलुवाया मधेसी जनअधिकार फोरमं नं 'एक मधेस एक प्रदेश' या नारा बियो दे क्वचा थय्गु अभियान मन्ह्याकगु मखु । थजगु समस्यात वयों तुं च्वनि । थ्व संघीयता दयो वा मदयो मखु । विदेशी तय्गु स्वार्थ नं थजगु घटनात जुयो च्वनि ।

सन १९४७ य् ब्रिटिश उपनिवेशं भारत स्वतन्त्र जुला । उगु इलय भारतीय कांग्रेस व मुस्लिम लिग बिस्कं बिस्कं (वैचारिक धार) विचः ज्वडः हज्याडः च्वंगु खः । महात्मा गान्धी व जवाहरलाल नेहरूया न्हयलुवाय कांग्रेस व मोहम्मद अलि जिन्हाया न्हयलुवाय् मुस्लिम लिगः आन्दोलनय् जुयो च्वंगु खः । सन १९४७ य् भारत व पाकिस्तान नेगू बिस्कं बिस्कं स्वतन्त्र राष्ट्र जुल । उकी ब्रिटिश सरकारया तहांगु लाहा दः । भारत व पाकिस्तान नेगू जूगु इलय ५ लाख स्वयो अपः मनू स्यागु रेकर्ड दः । ७५ लाख मुस्लिमत भारत त्वःत पाकिस्तान वानासा एक करोड हिन्दूत पाकिस्तान त्वःत भारत वगु धःगु दः । भारत पाकिस्तान नेगू जूगु संघीयता जुगुलिं मखु, आना विदेशी शक्तिं म्हेतसिनिं क्वचा थयो नेगू मजूसें मगाक बिला ।

अथेयां पाकिस्तान नं ता ई तक छगू तुं जुयो च्वनय् मफूत । स्वतन्त्रतालिपा सन १९५६ सं आनाया संविधान दयकल । सन १९६२ सं पूर्वी पाकिस्तान व पश्चिमी पाकिस्तान याडः नेगू प्रान्तत दयकला । सन १९७० या संविधान सभा निर्वाचनय्

पूर्वी पाकिस्तान बिस्कं राज्य दय्के मः धः पिसं १६३ गू थाय मध्ये १५३ गू थासय् त्याकः वला । पाकिस्तान सरकारं व चुनाव रद्द याडः बिला । अथेनं भारतया ग्वाहाली सन १९७१ य् विश्व मान चित्रय् बंगलादेश धायो दाडः वला । पूर्वी पाकिस्तान बिस्कं राज्य जुयमःगु दलया न्हयलुवा मुजिबुर रहमानं यागु खः । बंगलादेश मुक्तिया लागिं भारतीय सेनाखय् भर्ती जूपुं नेपः या युवात मुक्तिबाहिनी नामं छ्यलय् यंकगु खः । संघीयता जुगुलिं जक हे देश क्वचा ज्यनि धायगु खाँ धात्थेगु मखु ।

शासकपिसं जनताता चित्त बुझए याय मफूगु इलय अलय नेतातय्सं विदेशी तय्गु स्वार्थय् ज्या सानिगु इलय देश क्वचा ज्यनय् फः । २०६२-६३ या आन्दोलन लिपा तराई 'एक मदेश एक प्रदेश'या नारा थ्वयकगु अलय् सी के राउतं तराई बिस्कं याय्गु आन्दोलन हछ्यागु भारतीय विस्तारवादया स्वार्थय जूगु खः । उगु इलय भारत व पाकिस्तान थें नेपालय् नं संविधान सभाया निर्वाचन लिपा क्वचा ज्यनिगुला धाय्गु खाँ अपलं मनूतय्सं चिन्ता प्वंकगु खः । न्हँगु संविधान घोषणा लिपा भारतयागु नाकाबन्दी सुनं लुमांक छ्वगु दः दक ?

संविधान दयके धुंगु हिदा फुय धुडा नं प्रदेशं थः छुकिता धाय्गु औचित्य कानय् फःगु मरुनि । उकिं हे प्रदेश खारेजीया खाँ नं वयो च्वगु खः । थजगु इलय स्थानीय सरकारता कर्मचारी भर्ना याय्गु अधिकार बियो स्वायत्तताया पूर्ण अभ्यास याकय् ब्यूसा गुलिं स्थानीय तहतय्सं अपलं ढवस्यलागु ज्या याडः क्यनय्गु मौका नं दै । अलय संघीयताया संघया मखु जनताया समस्या ज्यंकय्गु अवसर काथं जनतां थुइक काई ।

थःगु हि, थःम्हा म्हयाय्ता छाय् नागरिकता मबियगु

कुशल

न्हपांगु प्रहरया ई, जि वडा कार्यालय चवडः चवडागु, वडाय् आपासिकं हुल नं मरु । नकतिनिजक स्वन्ति सिधःगु । गुलिं मनूतय् वालेज्या खः सा गुलिसिया खल्ले वापाडः चवंगुलिं लिइमला । स्वन्तिया विदा धुंधुं वडा कार्यालय चायकागु जूसां मनुतय्गु ज्याखं याडः जुइ उलि हुल मरुगुलिं जि मजदुर न्हिपौ वडः चवडा । उबलय् हे लाकः नेम्हा मिसात नेम्हा वडा कार्यालय द्वहें वयो जि चवडः चवडाथाय् वसेलिं जिं सोफा खय् फेतु धाधां ज्वज्वलपा नं याडा । ज्वज्वलपा धा धां सोफा खय् फेतु सेलिं जिं वडाय् वयागुया खाँ न्यडा । जिता वयकपुं नेम्हां मिसात म्हासिया सिया थें चवँ चवना । अथेनं जिं गुब्ले, गना खाँडागु, खः धाय्मफूत अपुं मध्ये सोफा हःनय चवम्हा भाचा समायाडः वम्हासिं धाल-‘सर छिं व मनूता सःत खाँ ल्हाय् धायो दय्गु, खाँ ल्हाडः दिय धुनला ?’

अथे धाया नं जिं छु खाँजक लुमांकय् मफूत । जि अकमक जुल । अलय जिं तिइ जक न्यडा- ‘मखु जिं छिगु खाँ थुइकय् मफूत । जिं सुयाता सःतः खाँ ल्हाय् धायागु दः जक ? छु छिता जिं न्हापा नं नपालाय् धुनला ? ‘वं तिइजक धाल-‘जिं अखुनं स्वन्ति हाँ पारपाचुकय् फाँसला भवँ व जि म्हयाय्ता नागरिकताया लागिं फारम भरय् याडः त्वः तः तकागु मखुला ? जिगु निवेदय् पारपाचुकय् याडागु जिल्ला अदालतया फाँसला दगुलिं अध्ययन याय्

मनि अलय जिम्हा न्हापाय्म्हा श्रीमानता सःत खाँ ल्हाय् मनिजक नागरिकताया निवेदनय लाहाचिं (हस्ताक्षर) याय्गु, मयाय्गु निर्णय याय् धायो दय्गु खः । थुकिया लागिं छिं छवःया ई पवंगु खः । अः छवः स्वयो तन्हुः दय धुकेल । छिं फाँसला वडः दियधुनला, मधुनिला ? जिम्हा न्हापा याय्म्हा श्रीमानता सः त खाँ ल्हाय् धुनला मधुनिला ? जि म्हयाय्ता नागरिकता काय्ता सिफारिस याय् जिल्ला कि मज्युनि धायो जि थाना न्यँ वयागु ।

व मिसाम्हासिनं उलि ताहाक खाँ काडा नं जिं वयागु समस्याया चवका प्वका हे थुइके मफया । उकिं जिं छगू फाइल कायो वयागु निवेदन व म्हयाय्ता नागरिकताया फारम लिकायो स्वया । छुँ ई वनय धुकः वयागु भवँ लुयो वसेलिं तिनी व मिसाम्हा सियागु समस्याया खाँ लुमाडः वल । व मिसामचा थवहे त्वालया याय्म्हा भौमचा, थाना याय्गु छुँ मियो वागुलिं मेगु हे नगरपालिकाय् चवँ वांगु जुल । व मिसाम्हासिया नां सीता सुवाल (छुडागु नां) व म्हयाय् म्हा सिया नां अनिता सुवाल (छुडागु नां) अलय वया श्रीमानता नां रमेश सुवाल (छुडागु नां) जुयो चवना । वं ७२ सालय् हे थव त्वालयाया रमेश सुवाल नपां ब्योह याय् धुकः खाँ ज्या मिलय मजुसेलिं जिल्ला अदालतय् सम्बन्ध विच्छेदया मुद्दा तःगु लि भःतम्हा सिनं प्रतिउत्तर ब्यु मवांगुलिं एक तर्फी मुद्दा त्याकगु जुयो चवना । जिल्ला अदालतं २०७३ सालय हे

थःभःतकय् सम्पति मकसें थः म्हयाय् नं थःगु हे संरक्षणय् तय्गु याडः तःगु फिरादय प्रतिउत्तरब्यु मवांगुलिं फिराद काथं हे फाँसला जुगु जुयो चवना । अः म्हयाय् मयजु हिन्हयदा दःम्हा कलेजय ववनिम्हा जूगुलिं नागरिकता काय्ता सम्बन्ध विच्छेदया दसि पौ ज्वडः म्हयाय्ता नागरिकता काय्ता सिफारिस कः वम्हा जुयो चवना ।

जिं वडाया दकलय पुलांम्हा कर्मचारीता सःत रमेशया परिवारया खाँ सिइकेगु मति तया । वहे काथं जिता वं खाँ कान । वनलिं जिं रमेशया तता म्हासिइका अलय वयकपाखं रमेशया फोन नं. कायो फोन याडा । रमेश अः लिइ मलागुलिं कन्हे जक वय धःगुलिं वहे खाँ सीताता काडः छ्वया ।

कन्हे खुनुं जि ७:०० ताइलय हे वडा कार्यालय वाडा । वडाय् निर्वाचन समितिया बैठक ९:०० ता इलय क्वचाल । उबलय् हे लाक रमेश सुवाल फोनं जि म्हयाय्ता नागरिकता बियता वकिल निसें सल्लाह याय् मनि । उकिं थौं जि वय फाँसखु, अज डःान्ह च्यान्ह बिइतिनि जक धाय्वं जिता तं प्याहाँ वगु स्याडः भातिचा नाइकः धाया- मखु छिं म्हेगः वडा कार्यालय वय धाय धुक थौं खाँ हिइके ज्यूला ? थः म्हयाय हे खः धायो चवंगु दः अलय थःम्हाय्ता नागरिकता कायगुलि सनाखत याय्ता नं वकिलकय सल्लाह काय मःला ? वडा कार्यालय नं वकिल व कानुनी सल्लाहकार त दः । नगरपालिकाय् कानुनी शाखा बिस्कं दः ।

छि कानुनी सल्लाह कःथें जिं नं छिगु बारे छक बिचः यायमाली । सल्लाह काय्गु छिगु अधिकार खः । वडाय् वयो छलफल याःसा बांलाइ । ग्वन्हुया दुनय वडाय् वयगु पक्का याडः दिसँ । मखुसा जिं नं कानुनया ग्वाहाली कायो छिता वडाय थानय माली । खःगु खाँ ल्हाडःदिसँ धाया ।

थुलि खाँ न्यनय वं रमेशं जिता धम्की बियागुला ? धाय्वं जिं छि धःगु खाँया लिसःजक बियागु । नैतिकता भातिचा जक दःगु जूसा थमनं बुइकःतःम्हा म्हाय्, थःगु हियाता नागरिकता मबियगु, मिसा त्वःतयगु, म्हाय् त्वःतयगु इमानदारिता दःसा पहिचानयां बाध्यतां नं बिय माल नि । सुयायगु मौलिक अधिकार छि लाकः काय दै मखु । थाना प्रहरी प्रशासन, कानुन, संविधान मरुगु मखु' धाधां जिं फोन तयो बिया ।

उखुनं हे अथेहे ११:०० ता इलय् जि चवडः चवडागु वडा कार्यालय छवथां मनूत चवनयथाय् मदय्क वगुलिं उखेंथुखें मिलय जुयो चवन । उब्ले हे लाक सीता, वया म्हाय्, वया किजा नं वल । अमिता नं जिं सोफाय् मिलय जुयो फेतु धाया ।

उब्ले हे छम्हा मनू दाडः रमेश सुवाल धाय्म्हा मनू जि हे खः धाल । जिं जि दाजु किजा अलय पासा भाइपुं व्वडः वया । जिता वडाध्यक्ष नागरिकताय् लाहा चिंतयता दबाव बिय दैला ? धाल ।

जिं वडाध्यक्ष नागरिकताय् सही यो धायो दबाव बियमरु अनुरोध याय दः धाया । छि न्हचः फोनय् धःगु भाय छतिं हे मिलय मजु । अजगु दाजु किजा, पासाभाइपिन्ता थर्कय याय्थे वडाध्यक्षता पदीय मर्यादा मतःसिं, संस्कार मरुगु खाँ ल्हाय मज्यू धाया ।

सोफा हनय फ्यतुडः चवम्हा रमेशया दाजु धाल- 'जि किजा

आखःव्वडः तःम्हा मखु । उकिं व अथय् धायमज्यूगु धाल । अथेनं व निवेदन तःम्हामिसानं कमताम्हा मखु । जिकिजा विदेशय वाडः छ्वयो हःगु धेवां मेपुं मिजंत नपां जुयो मोज याडः जुला । जिमिगु ६ आना पुर्ख्यौली जग्गा वाय्गु नामय तयो ब्यूगु ज्वडः व मेम्हा सिकय मेलय वाना । आना नं चवनय मफयो सम्पति कायो मेथाय् मेलय वांम्हा मिसा खः व । मिजं हिलः सम्पति नयो जुइम्हा मिसा या पालिडः वडाध्यक्ष जुं अजगु खाँ ल्हायगु मिलय जुला ? सम्पति काय् धुंक सम्पति म्वःदक मुद्दा तयो सम्बन्ध विच्छेद याम्हा मिसा खःव । अः म्हाय्ता नं नागरिकता बियता सही तयो मेगु मुद्दा तय्केगु लाँपु चाय्के मालाक, मखुला, वडाध्यक्ष जु ? उकिं लिपा थजगु समपति मुद्दा तयमखु धायो भवँ याडः छि सनाखत याडः ब्यूसा म्हाय् खः धायो नागरिकता कायोबियता सही तयो बिइ । मखुसा छुं हालतय् हे जिकिजां सही तै मखु ।'

उलि जक धाय्वं सीताया किजां धाल-जि अता अथे मेपुं लिसिंजगु मखु । मेपिनिगु खाँ न्यडः थः विदेशय चवम्हासिं अथे द्वपं बिय दैला ? छमिसं अथे जूगु हवप्वालय लाडागु दःला ? जग्गा अतां कःगु खः । थःम्हाय्ता नागरिकता वियता नं सम्पति काय्गु मकाय्गुया खाँ ल्हाय ज्यूला ? मानवताया ल्याखं जूसां थःम्हाय्ता नागरिकता विय मः ।

सीता नं धाल-छि विदेशय चवडः दां दां नेपालय ल्याहाँ मवसें, धेवा नं छ्वयो महःसिं, मिसा, म्हाय्ता वास्ता मयासेलिं जिं गथे छँ खर्च याडः म्हाय्ता हुर्कय याता, गथे व्वंकला धाय्गु छुं वास्ता मयासेलिं जिं मेम्हा मिजं स्वय मःगु खः । ल्यासेम्हा मिसा त्वःतःथः उखय मिस्त नपां जुयो, थुखय वैसय् भःतः वास्ता मयाकः

चवनय मःसेलिं जि छम्हा पतिव्रता जुयो चवनय मफूत । जिगु नं इच्छा, मतिया खाँ मथुसिलिं जिं मेगु लाँपु कायमःगु खः । छ विदेशय मेपुं नपां जूगु जिं मसियाला ? छ वास्ता मयासेलिं जि मेपुं नपां वाडा । थुकि अजु चाय मःगु छु दः? उकिं थव खाँ मेगु हे जुल । नागरिकता कायो बियगु जूसा ब्यू, मखुसा जिं नं मेगु लाँपु जवनय मालि ।

म्हाय् मयजुता नं छुं धःधाया- वं चिच्या सलं (रमेशता क्यड) धाल जिं थव मनूसिता म्हा मसिया । वंजिता छुं ग्वाहाली यागु नं मरु । बरु कका पिन्ताम्हासिया । वयकपिसं जिता ग्वाहाली नं याडः द्यूगु दः ।

फुक्कसिया खाँ न्यनय धुंकः जिं धाया- अदालतया फैसला स्वयबलय म्हायता सम्पति बियो तःगु खानय मरु । सम्पति काय्गु व नागरिकता काय्गु वाय्गु मौलिक अधिकार खः । थुकिता सुननं लाकःकालः धसा कानुनी सजाय जुई । उकिं नागरिकता फारमय् रमेशं सही तयो बियहे मः । अलय वं वयाता वं वयाता द्वपं बियो छँ थें वडा कार्यालय हालयगु थाय मखु । छिं सही मयासा जिं थव फारम जिल्ला प्रशासन कार्यालय सही याडः छ्वयो बियो आना छिता पुलिसं सःतः पक्कानं सही मयाकसिं त्वःति मखु । उकिं बिचःयाडः दिसँ धाया । उलि धाय्वं रमेशया परिवार जिल्ला प्रशासनय् मःथें जुइ धाधां प्याहाँ वान ।

जिं सीताया म्हायया फारमय् नागरिकता वियता सिफारिस याडः बिया । वडाया सचिवता जिगु छाप व वडा कार्यालयया छाप तयो ब्यू धाया । उलय जिगु सिफारिस जुय धुंकः व फारम ज्वडः मगु दस्तुर पुल वडा पाखं विदा फ्वडः वाना ।

आ.व. २०८१/८२ खय् ख्वपय् २ लाख ४४ हजार स्वयो अपः विदेशीपर्यटक

कृतिका प्रजापति

ख्वपय् आ.व. २०८१/८२ सं नेगूलाख पीप्यद्र व च्यास व खुइच्याम्हा पर्यटकपुं द्रहँ वगु ल्या दः । उकि मध्ये छगू लाख, नीगुद्र व स्वसव चय्छम्हा (गैर सार्क) व छगू लाख हिडाद्र व प्यस व चयन्हय्म्हा (सार्क राष्ट्र व चीनया पर्यटक)पुं वगु खः ।

वांगू आ.व.२०८१/८२ या ल्या स्वयगु खःसा दाच्छिया दुनय् नेगू लाख पीडाद्र व डासव गुइस्वम्हा विदेशी पर्यटकपिसं ख्वप दे चाह्यू वगु खः । वहे इलय् गैर सार्कया १ लाख व हिंखुद्र व प्यसव छम्हा, सार्क राष्ट्र व चीनया छगू लाख नीगुद्र व सच्छि व गुइन्यम्हा पर्यटकपिसं ख्वप दे चाह्यू वगु खः ।

आ.व. २०८१/८२ सं पर्यटक शुल्कपाखं ख्वप नगरपालिकां रु २९ करोड ११ लाख स्वयो अपः धेबा मुनय फःगु खः । गुकि गैर सार्क पर्यटनपाखं २३ करोड ३३ लाख २८ हजार व ७३० म्हा स्वयो अपः सार्क राष्ट्र व चीनया पर्यटकपिनिपाखं ५ करोड २७ लाख ४३ हजार पर्यटन शुल्क द्रहँ वगु खः ।

वांगू आ.व. २०८०/८१ खय् पर्यटन शुल्क पाखं ख्वप नगरपालिकां रु २७ करोड ४५ लाख तका स्वयो अपः धेबा दुकाल । गुकि गैरसार्क पर्यटकपिनिपाखं रु २० करोड ९९ लाख

७५ हजार ९५० तका स्वयो अपः अलय् सार्क राष्ट्र व चिनियाँ पर्यटकपाखं रु ६ करोड ४५ लाख ९६ हजार पर्यटन शुल्क दुकःगु खः ।

आ.व. २०८०/८१ खय् स्वयो थुगु आ.व. २०८१/८२ खय् रु १ करोड ८३ लाख १२ हजार ४६० तका अपः पर्यटक प्रवेश शुल्क पाखं ख्वप नगरपालिकां अपः आम्दानी यागु जुल ।

ख्वप नगरपालिकाया पर्यटन सूचना तथा सेवा केन्द्रया ल्या काथं आ.व. २०८१/८२ खय् दकलय् अपः भारतं पर्यटकपुं चाह्यू वगु खानय् दः । भारतं जक ७९ हजार १३२ म्हा पर्यटकपुं चाह्यू वगु दःसा वनलिपा चीन पाखं अपलं पर्यटकपुं द्रहँ वगु खः । चीनं थयं मथयं ३६ हजार १३५ म्हा पर्यटकपुं ख्वपय् चाह्यू वगु खानय् दः । अथेहे सं.रा. अमेरिकां १६,५५८ म्हा, जर्मनं ११,७८८ म्हा, फ्रान्सं ११,७५४, इटाली पाखं ८२२८, स्पेनं ७०९८ म्हा, जापानं ६७३३, इङ्ल्याण्डं ६५०२, अस्ट्रेलियां ४९६८, ताइवानं ४६६०, हल्यान्डं ४१६५, पोल्यान्डं ३०९३, रसियां २८८२, थाइल्यान्डं २५९५, दक्षिण कोरियां २५४३, इजरायलं २५१९, क्यानडां २३६०, मलेसियां २०९९, बेल्जियमं १९५४, टर्कीपाखं १६४३, स्वीट्जरल्यान्डं १६३१, ग्रीसं १४१३, मेक्सिको १३३०, चेकपाखं १३३०, ब्राजिलं १३०८,

अस्ट्रियां १२०५, सिंगापुरं ११८०, अर्जेन्टिनां १०२७, डेनमार्क १०१३, हंगेरीपाखं ९५७, स्वीडेनं ७२२, पोर्चुगलं ६८४, न्युजिल्यान्डं ६१७, नर्वेपाखं ५१०, आयरल्यान्डं ४७३, चिलीं २५९, फिनल्यान्डं २३९, दक्षिण अफ्रिकां २२७, आइसल्यान्डं ६८ व मेमेगु देशं ९२६७ नपां याडः मुक्कं २ लाख ४४ हजार ८६८ म्हा विदेशी पर्यटकपिसं ख्वप दे चाह्यू वगु ल्या खं क्यडः च्वंगु दः ।

आ.व. २०८२/८३ निसं ख्वप नगरपालिकां डलरया विदेशी विनिमय दर नपां सामायोजन याय्ता गैर सार्क पर्यटक पिन्के छम्हा पर्यटककय् ने.मू. १८०० तका कायो च्वंगुलि २००० तका काय्गु याडः पर्यटन शुल्क कायो वगु दः । नपां नगरपालिकां सार्क व चिनियाँ पर्यटकपिन्ता ५०० तका कायो वयो च्वंगु खः ।

ख्वप नगरपालिकां अः खौमा, चिच्याहांगु ब्यासी, तःहां ब्यासी, महाकाली, बेखाल, मुलालायँ, कमलविनायक, च्याम्हासिंग, जगाती, भिसिंछयलय्, राममन्दिर, बाराही, वंशगोपाल, भार्वाचो याडः हिंयथाय् च्वंगु काउन्टर पाखं नगरय् द्रहँ वैपु देशं पिनयया पर्यटकपिन्के पर्यटक शुल्क कायो वगु खः । धेबा मपुसं ख्वप दे द्रहँ वैपु पर्यटकपिन्ता तुरुन्त हे ज्वडः धेबा पुड्केगु याडः वयो च्वंगु दः । ख्वप नगरपालिकाय् थौं कन्हे अथेहे

प्यस/डासम्हाति देशंपिनयया पर्यटकपुं वयो
खवपया ऐतिहासिक सम्पदा लागास्वःवयो
चवंगु ल्यां क्यडः चवंगु दः ।

खवप नगरपालिकां पर्यटकपिन्ता
स्वयो सुविधां जःगु पर्यटक सूचना केन्द्रपाखं
खुगू भासं नक्सानपांया ब्रोसर धेबा म्वायक
इन्टरनेट नपांया कम्प्युटरया सुविधा,
शारीरिक रुपं अशक्तपुं पर्यटकपिन्ता व्हिल
चेयर, लगेज तय्गु व्यवस्था, मोबाइल
चार्जया सुविधा, पत्रपत्रिकानपांया
भासुलांक, त्यानु लांकय्ता चवनय्गु थायया
व्यवस्था याडः वगु दः । खवप नगरपालिका
दुनयँ स्थानीय लाँजुवतय्गु 'परिचालन
समिति' दय्कः स्थानीय लाँजुव पिन्ता
पुनर्ताजगी तालिम नपां मः काथंया
व्यवस्थापन नं याडः वगु दः ।

खवप नगरपालिकां स्थानीय
जनताया साथ व ग्वाहाली न्हापांगु व नेकगू

कार्यकालयाडः २०७२ साललिपा अःतक
खय् ६९ गू फल्वा ४७ गः देगः, १५ खा
द्यो छँ, २२ गः पुखु, गुगू सत, गुगः तुथि,
डाखा मथ, गुपु ल्वहँहिहि व मेमेगु विविध
नपां याडः २०४ गू सम्पदाय ल्वनय्कानय्
व दानय् धुंकुगु जुल सा अः १४ गु सम्पदात
दाडः चवंगु दः ।

खवप देया थःगु पहः ल्यंकः,
म्वाकः, भिंकः तय्ता पुलांगु पहलं छँ दानिपुं
छँ थुवपिन्ता अपाः, सिँ, प्वहँ अपाया
लागिं बियो वगु अनुदानता मदिव्क बियो
वगु दः । वहे काथं खवप नगरपालिकां
जनप्रतिनिधिपुं बहाली जूगु स्वदाया ज्या
इवःसं भीगु थःगु पहः या मौलिक शैलीं
छँ दांपुं छे थुवपुं ७ म्हा सिता १४ लाख
७५ हजार ११४ क्वतिया अनुदान धेबा
व्यगू खः ।

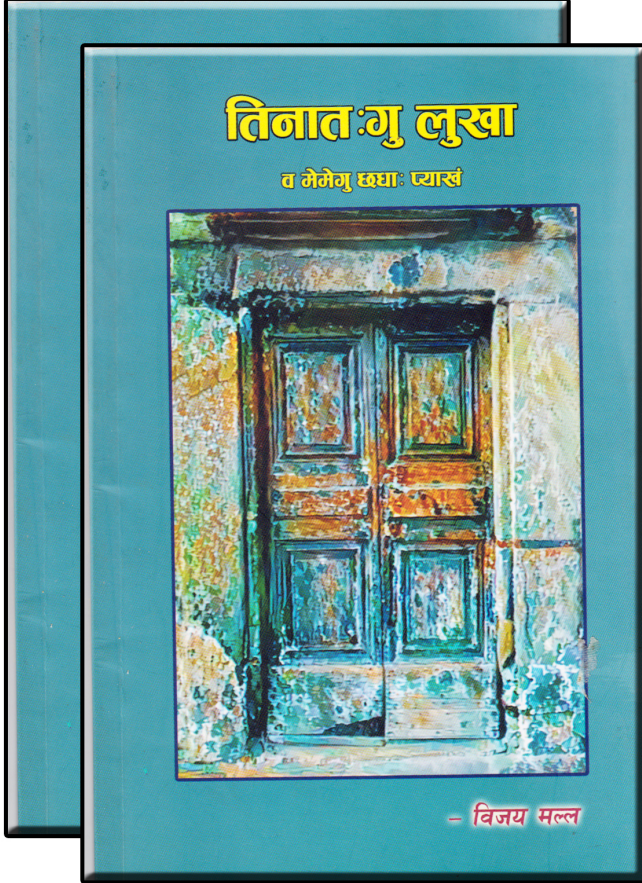
कला संस्कृतिया खायँ न्हूगु पुस्ताता

प्रशिक्षित याय्ता व व्यवहारिक ज्ञान
बियोसीप स्यनय्ता ववनय्कुथिसं सांस्कृतिक
गुरुपुं छ्वयो संस्कृति म्वाकः तय्गु नीति
खवप नगरपालिकां कायो देशं दुनय व देशं
पिनयया पर्यटकपिन्ता स्वयो मः थाय
नगरया थी थी थासय् अः पुक थ्यंकय्ता
चिच्यावगु विद्युतीय सवारी साधनया
व्यवस्था याय्गु योजनां नगरपालिकां कःगु
दः । सापारु व गुन्हिपुन्हि खुनुं पिदानिगु
सांस्कृतिक विधातय्ता धिंधिं बल्ला याडः
सिरपा बियो वगु, साँस्कृतिक बाजाया धिंधिं
बल्ला, सांस्कृतिक गुरुपिन्ता हानयज्या,
सांस्कृतिक स्यनय् ज्या नपां तालिमत नं
नगरपालिकां हछ्याडः वगु दः । नपां थी
थी व्वज्या, मेला व महोत्सव नं याडः देशं
दुनय व देशं पिनयया पर्यटकपिन्ता मन
क्वसायक सालय्गु ज्या नगरपालिकां याडः
वगु दः ।

छपु न्यना - बारख

प्यारखंत्वःतः

राधा, श्यामा, ग्वारा, रमा, रत्ना, विनोद, गोपाल, गोविन्द, राक्षस

(तसकं ग्यानापुसे च्वंगु जङ्गल । हिंसक जनावर धुँ,
सिंह्या सः गुबलें गुबलें तायेदु । भंगःतय्गु सः नं वयाच्चं ।
थज्याःगु थासय् मनूत छकः-बकः जक खनेदइ । श्व जङ्गल्य
लिक्क च्वंगु गांया मनूत घंजा, सिं क्वबियाः जक वड्गु जुयाच्चन ।
थुथाय् च्याम्ह भिम्ह मस्त थ्यंकःवइ । उकी स्वम्ह तःधिकःपिं व
मेपिं चीधिकःपिं ।)

राधाः श्व मस्तयत् वये मते धयागु ला खः नि ! म्वायेकं म्वायेकं
अथें हे वल । आः तुति स्यात, ल्याहां वने धयां जी ला !
उ, ग्वारा दाइपिं नं थुखे वयाच्चन का !

(निम्ह भच्चा तःधिकःपिं मिजंत अन हे थ्यंकः वइ ।)

श्यामा : ए ग्वारा दाइ ! छिकपिं नं थुखेपाखे हे भ्यायादियागु ला?

ग्वारा :का स्व ! थिपिं नं थन थ्यंकः वयाच्चन खनिं सा !

थुलिमछि मस्त ज्वनाः छाया वयागु, थज्याःगु ग्यानापुगु

थासय् ?!

रमा : वये मते धकाः धयागु ला खः नि । मानय् जूसा धकाः ।

आः तुति स्यात धकाः हालां जी ला !

रत्नाः थुलिमछिं तापाक वसेलि जिमि तुति मस्याइ ला ले ?

राधा : थये हे धाइ धकाः जिमिसं स्यू नि ।

विनोद : आः गनतक वनेगु ?

ग्वारा : श्व मस्तयत् ज्वनाः श्व जङ्गल्य दुने दुहां वने जी मखु ।

थिमित लित छ्वयाबी माल, मखुसा थिमित थन हे त्वः

ताः भी तःधिकःपिं जक वनेमाल ।

रत्नः म्हाः म्हाः, जिपिं जक ला थन च्वंच्वने मखु, जिपिं मग्याः
ला !

राधाः ग्याः धायेमाःपिं छाया वयागु ले ? जिमिसं धयागु मखु ला,

वये मते धकाः ! ... जङ्गल्य धुँ-धौं दइ, ग्यानापुइ,

जिम्सं ला मस्यू धकाः धयाबल्य खूब मग्याः पहः यानाः

वयेमाः छिपिं !

गोपालः अय् ग्वारा ! थुखे हे वःगु खः ला व ?

ग्वाराः छं नं ला ताः नि, रामकृष्णाचां धाःगु, थुखे वंगु खना
धकाः ।

राधाः जिमित नं सिं काः वनाबल्य थुखे खना धकाः रामकृष्णाचां
धाः गुलिं थुखे हे वयागु ।

गोपालः व रामकृष्णाचिगु खँ ! खःगु खँ ला गुबलें हे मल्हाः वं ।
अथें हे खना धकाः धाःगु नं जुइफु वं । जि ला पत्याः
मजू का

वयागु खँ !

श्यामा : छु सः वःगु हं व !

राधाः धुँ हाःगु का ! उलि नं मस्यू ला ?

रत्नः धुँ ! अय् जूसा जि ला वने । थन च्वने म्हाः ।

विनोद : तता ! जि ला लिहां वने । थन च्वंच्वने म्हाः ।

श्यामा : पाराक्क दायाछ्वये, अले सी का ! छाया वयागु छिपिं
थये हालेमाः पिं ?!

ग्वाराः खः, खः, थुमित छाया थन तयातयेगु ! लित हे छ्वयाबी
माल । भी जक वनाः माः वने नु !

राधाः थुमित सुनां तःवनी अनथ्यंक ?! कि भी हे वनेमाल ।
मखु ला रमा ?

ग्वारा : अय् जूसा छु यायेगु ले थुमित ? वयाच्चने माः, म्वायेकं

सच्छि व खुइनेगूगु स्वप पौ, बःछि पौ(पाक्षिक)

स्वायेकं । छिपिं वनाः जक लुइ ला छिमि दाजु ?
 रत्नाः छैय् मां ख्वयाचवन, दाइ तन धकाः । बाः उखेंथुखें ब्वाय्
 ब्वाय् जुयाचवन । अले छु यायेगु ले ? मालेत वयागु का,
 आः थज्याःगु ग्यानापुगु थाय् जुइ धकाः जिमिसं छु स्यू ?
 जि ला म्हाः थन चवने ।
 राधाः व हे सियाः ला जिपिं न माः वयागु नि छिमि दाजुयात ।
 मखु, ग्वारा दाइ, गोविन्द भाइयाके म्हाय् दां-दिं ला मदु
 ला ? वं अंगू-आंगू न्ह्यानातःगु ला मदु ला ?
 रत्नाः दां दुसां गुलि हे दइ ! अंगू छपाः ला न्ह्यानातःगु दु ।
 राधाः छं बांलाक स्यू मखु ला, अंगू दु धकाः ? !
 रत्नाः जिमि दाइनं न्ह्याबलें न्ह्यानातःगु अंगू, जिं मसी ला ?
 रमाः अय् जूसा खँ खां वा डाँका-डिँका जकं धनया लोभं छु
 मयाः ला वयात ?!
 ग्वारा : याये नं फु ।
 रत्ना : छु इमिसं स्या हे स्याइ ला, पा हे पाली ला ?
 श्यामा : इमिसं छु याइ, छु याइ ! धनया लोभं न्ह्यागु नं यायेफु,
 मखु ला राधा ? मन्तयूत ला मियाबी धासैलि ।
 राधाः थव मस्तयूगु न्ह्यःने छु खँ ल्हायेगु ? थिमित छ्वयाबी माल
 थें ! थिपिं ग्याःगु स्व ! खूब वयेमाः छिपिं ! आः वल मखु
 ला ? नल मखुला ?
 (ग्यानापुगु शब्द वइ, फुक्कं थारा न्हइ ।)
 श्यामाः छु सः वःगु हं थव ?!
 ग्वारा : (न्ह्याय्पं तिस्वाकाः न्यनाः) छु सः धायेगु थव, नँ न्याः थें
 च्वंगु ! न्ह्यागु नं सः वयाचवनी थव जङ्गल्य् ।
 विनोदः तता, थन चवने म्हाः, नु ! याकनं वने नु !
 श्यामाः छिपिं ग्यानागु ला ?
 विनोदः मग्याइ ला ले थज्याःगु सः तासैलि !
 राधाः गोविन्दयात लुइके जक फुगु सा लिहां वनाछ्वःसां ज्यूगु
 खः । तर गय् लिहां वनेगु आः ! जिमिसं माःवंगु दु धकाः
 गोविन्दया मां मन धुक्क तयाः च्वंचवन जुइ । मलुइकुसैं
 अथें हे लिहां वनेगु मनासिब नं मखु । थथे हे धकाः स्यूसां

 गोपालः राधा ! जङ्गल्य् दुने दुने वनाः माःवनेगु विचार ला
 छंगु ? अथे यानाः भीसं वयात लुइके फइ ला ? थुखे हे
 वःगु मखुसा ! जिगु विचारं ला व थुखे वःगु खइ हे मखु ।
 याकःचा नं थज्याःगु घनघोर जङ्गल्य् सुं वयाचवनी
 ला ! कि छुं ज्या दयेमाः वया, कि छुं कारण दयेमाः ।
 जिगु मनय् ला मवं का व थुखे वइ धकाः ।
 ग्वाराः न्हापांतुं छं धायेमाः का । आः थनतक वयेधुंकाः थथे
 धायेगु ला ? छकः जङ्गल्य् दुने दुहां वनाः स्वये, मखु ला

राधा ! लूसा लुल, मलूसा देखा जायेगा ! छ ग्याः सा वये
 म्वाः । गोपालः छु खँ ल्हाइ ? जिं ग्यानाः धयागु दु ला ?
 थथे जुइफु धकाः बिचाः जक यानागु का । मखु ला
 श्यामा ! अझ धाये जिं ला- थुखेपाखे व वःगु हे मरु का ।
 च्यान्हु च्यान्हुतक व छु यानाचवनी थव जङ्गल्य् ? वया
 नये म्वाः लाकि ?
 श्यामाः जिगु बिचारं ला गोविन्दयात खँ- खां हे ज्वन जुइमाः ।
 ग्वाराः अय् जूसां भीसं माः हे वसैलि थथे हे धकाः
 बांलाक खँ सीकेमाः, नत्रसा छु धाइ भीत गामय् ! खूब
 माःवन मखुं ला, लुइका हयेफत ला- मधाइ ला ?
 बेइज्जती !
 गोपाल : धा ला धाइ का । धयां जक जी ला ! खुं पाला हे ब्यूगु
 जूसा गय् लुइकेगु, का धा रमा !
 रमाः व गोविन्द नं याकःचा याकः चा जक जुइमाः । जङ्गल
 धयागु थासय् नं याकःचा जुइगु ला ! आः धुं नल लाकि
 डाँकां ज्वन लाकि छु जुल, छु जुल ! छःयात बलि बीत नं
 ला यंकेफु । भुमिं नं यंकेफु । अय् मस्त, छिपिं अन हे
 च्वंचवँ !
 राधाः ग्वारा दाइ, यायेगु छु ले सा ! थथे सुंक थन हे जक खँ
 ल्हानाचवनां ला जी मखु ।
 ग्वाराः जङ्गल्य् माः वनेगु का । छु यायेगु आः मेगु !
 राधाः खः, नु, दुहां वने नु ! थय्क दुने दुनेथय्क छकः स्वये ।
 वयात छुं हे जूगु जूसा वं म्हाय् फिनातःगु लं, सुर्वाः सिर्वाः
 छं चिं ला लु हे लुइ । व हे ज्वनाः गामय् वने । खः, वया
 मांबौपिं ख्वइ का । छु याये ?!
 रमाः अथे जुल धा.सा ला कम ख्वइ ला जहानपिं !
 श्यामाः अथे मजुइमा बा !
 ग्वाराः भीगु मनय् लूगु जक खँ । वयात छुं हे जूगु खइ मखु ।
 थव मस्तयूत थन हे त्वः ताः भी वने नु राधा !
 गोपालः छंगु विचार, जि वइ मखु धकाः चवनागु ला ?
 ग्वाराः गोपाल, छं मयः सा वये मते । मस्तयूत स्वयाचवँ वा
 इमित फुसा लित यंकि । बेस हे जुइ, मखु ला राधा ?
 गोपालः छं धाः थें हे यायेमाली का । स्यू ला, जि नं ग्याफरम्ह
 काय्मचा मखु । जि नं जङ्गल्य् द्वाहां वने नं, द्वाहां
 वनेफु । छुं जूसा ज्यान न पायेफु । छं ग्याफर सम्भय्
 जुइ मते ।
 ग्वाराः का, का, जिं धया ला ग्याफर धकाः वयात !
 रमा : छाय् छिपिं ल्वानागु ? म्वाल नु ! ल्वायेगु ई ला थव ?
 गोपाल : वयागु खँय् धयागु का ।
 राधाः गोविन्दयात छुं हे जूगु जूसां वयागु हे यंकेमाः । मखु ला

सच्छि व खुइनेगुगु स्वप पौ, बःछि पौ(पाक्षिक)

ग्वारा दाइ !

ग्वारा: ख ला ख: । तर चिं । लुइके फुसा

राधा : व सु वयाचवंगु तापाक्क ? स्व सा ग्वारा दाइ !

ग्वारा: मनू ला मनू हे थें च्वं ।

गोपाल : सय, सय, गुखेपाखे ?

राधा : उ, हुंकेन स्व सा ! व मनू मखु ला ?

श्यामा : मनू हे ख: थे च्वं !

(मस्त फुक्कं जरुजारां दना: उखे हे स्वइ ।)

रत्ता: जिमि दाइ हे ख:, जिमि दाइ हे ख: ।

रमा: हुं मखु ला ? न्यासि वंगु पह: ला गोविन्दया हे थें च्वं । तर

वस: पुनात:गु धा:सा मखु थें च्वं ।

राधा: ख:, व हे ख: ।

(मस्त ब्वां वनेत स्वइ ।)

सुं हे ब्वां वने मते न्हां ! ग्वारा दाइ ! छि हे ब्वा भासैं । ख:सा
थुखे हे ब्वना ह्यादिसैं ।

(ग्वारा व गोपाल उखेपाखे वनी ।)

रत्ता/विनोद: ख हे ख: । गोविन्द दाइ हे ख:, थुखे हे वयाचवन ।

श्यामा: राधा, वयात म्हय् ला छुं मजू खनिं सा ! जि ला
ग्याये हे धुंगु, खँ- खँतयसं जकं ज्वना: स्याये-पाले हे
धुंकल जुइ धका: । उकुन्हु छम्ह मनूयात पाला: दां दक्क
फुक्कं काल खनिं सा । अले कुचा कुचा याना: खुसिइ
वांछवयात:गु, भीगु हे गांया लिक्क च्वंगु खुसिइ ।

रमा: थज्या गु ग्व: क: जूगु दु, ग्व: क: जूगु दु ! उकिं ला
म्वायेकं तिसांतासां तियाजुइ मय: जित:, छं खँ हे खं ।
जिं तिसां मतियागु कारण हे थव ।

राधा: इमिसं नाप लाकल । इपिं थुखेपाखे फहिल । आ: धा:सा
पक्का खत गोविन्द ।

रान: ख:, पक्का ख: ।

रत्ता: जिं ध हे धया नि जिमि दाइ पक्का ख: धका: । जिपिं ब्वां
वना: मांपिन्त धा: वने ।

विनोद : नु, जि नं नापं वये !

रत्ता : न्हापां दाइयात नापलाना: वने ।

श्यामा: गुलि हालेफुपिं मस्त ! सुंक च्वने मस: ला छिपिं !

रमा: आ: सिमां कित । आ: बांलाक हे खनेदत । ख:, गोविन्द
हे ख: ।

राधा: च्यान्हु च्यान्हुतक छु यानाचवंगु जुइ थन ! थज्या:गु
जङ्गल्य् ।

श्यामा : व हे ला धयागु, छु नल जुइ वं ! वँय् ला मजू ला व ?
खूब प्रकृतिया भक्त जुइमा: व ।

राधा: मे मिच्चइपिनिगु पह: हे अथे । उकिं थव जङ्गल्य् दुने

च्वना: व हे साधना यानाचवंगु जुइमा: ।

रमा: मां-बौ, गां फुक्कं ख्वयेका: । थज्या:गु नं पह: ला ?
राधा: फुक्कं मनूतय्गु पह: छंगु थें हे जूसा ला छन्त हे
जक स्व:सां गा हे गात नि ! मेपिं मनूत छाय् माल ? छं
मस्यू ला कला:, मचाखाचा, राजपाट फुक्कं त्व: ता: भी
बुद्ध जङ्गल्य् वंगु ?! अथे मवंगु जूसा बुद्धं न बुद्धत्व प्राप्त
याइ, न थव संसारयात निस्सार धका: शान्तिया लँपु
भीत क्यना वनेफइ । उकिं उ, थयंक: वल ।

(ग्वारा व गोपाल गोविन्दनाप वयाचवन ।)

रत्ता: दाइ !

विनोद : दाइ हे ख:, दाइ हे ख: ।

श्यामा : हाले मते छिपिं मस्त !

रमा : अय् ग्वारा दाइ, छिं ला गोविन्दयात ज्वना हे ह्यादिल
का ।

ग्वारा : ज्वना हे हया । तर वयागु खँ ला न्यँ न्हापां !

राधा : छु खँ, आ: छँय् सुरुसुरु वनेगु का !

विनोद : दाइ, छु थज्या:गु ग्यानापुगु थासय् गय् च्वंच्वना हाई !
रत्ता: नु दाइ, छँय् नु ! मां गुलि ख्वयाचवंगु दु छँय् । बा:नं छन्त
मालेत गन गन मनू छ्वयेधुंकल । गुलि गामय् मनूत
वनाचवंगु दु ।

राधा: गोविन्द, आ: छु बिचा: यानाचवनागु ? नु, ख:, ताउ जाल
जिपिं वयाचवनागु नं । हाकनं जिपिं नं तन धका: मा:
वया च्वनी मेपिं ।

श्यामा : मिजंत तनां ला छं धाइ मखु । मिस्त तन धा:सा मेगु
हे खँ जुइ । गय् रमा ?

रमा: छ तन धा:सा धाइ का - छंगु ख्वा:, छंगु पह:, छंगु
चालं ।

श्यामा: अय् जूसा जित: जक धाइ का मखु ला ! छन्त ला
मिजंतयसं ब्वयेका यंकसां छुं धाइ मखु का मखु ला ?

राधा: म्वा: मदुगु खँ ल्हानाच्वनी छिपिं ! छु धुरय् जुयाचवनागु
गोविन्द ?! नु, वनेगु मखु ला !

गोपाल : खँ ला न्यँ न्हापां गोविन्दयागु, राधा ! आश्चर्य, जि ला
पत्या: मजू का ।

ग्वारा: छ ला छुं हे पत्या: जुइ मखु । छंगु पह: हे अज्या:गु ।
गोपाल : आ: गय् पत्या: जुइगु ले सा ?

राधा: खँ छु ? बांलाक ध्वाथुइक ला खँ कँ !

गोविन्द : गोपाल, छ पत्या: जूसां मजूसां जिगु नुगल्य् लानाचवंगु
घा: छं छु सी !

राधा : आखिर खँ छु ? जिं ला छं हे थुइके फुगु मखुत । बांलाक
तप्यंक धा:सां ज्यू नि !

सच्छि व सुइनेगूगु स्वप पौ, बःछि पौ(पाक्षिक)

श्यामा/रमा : जिमिसं ला छुं हे थुइके फुगु मखु ।
 रत्ना: गोविन्द दाइ, छैय् वनेगु मखु ला ?
 ग्वारा: वयागु खँ छु धा:सा राधा
 गोविन्द: खं छु धका: धायेगु आ: बरु छिपिं थन ताउ
 च्वंचवने मते । व वइगु ई जुइधुकल ।
 श्यामा: सु वइगु ई जुल ?!
 राधा: गोविन्द, छन्त छु जुयाच्वंगु दु धा रे, अले छु यायेमाली,
 जिमिसं नं फुसा ग्वहालि बी । जिपिं वनेमा: सांवने,
 च्वनेमा:सां च्वने । खँ हे मथुइकं छु समस्या ख: व ला
 थुइके माल न्हापां । सु थन वइ, व ला कँ ! वनाप जिमिस
 नं खँ ल्हाये ।
 रमा: छु अधिकार छन्त मेपिसं ज्वनातयेत, कुनातयेत ? व मनु
 सु ? कँ ला कँ ! वयात जिमिसं नं स्पू का छु यायेमाली !
 गोपाल: वयागु धापू ला व मनु मखु, राक्षस !
 रमा: राक्षस !
 श्यामा: राक्षस ! ख: ला ? राक्षस !
 गोविन्द: ख:, राक्षस ! व आ: थन थयंक: वल धा:सा छिपिं
 फुकसितं स्याइ, पाली, म्वा:म्वाकं नयाबी । जित: नं
 बाकी तइ मखु । छिमित उकिं थन च्वंचवने मते, हुँ
 धयागु । जि ला वयागु पञ्जाय् ला हे लात । छिपिं ला
 बचय् जु !
 राधा: मा:सा जिपिं नं बचय् जुइत स्वये का, मखु ला ग्वारा
 दाइ ! तर बांलाक पूर्वक ला खँ कँ ! गज्या:म्ह राक्षस,
 सु राक्षस ?! वं छन्त छाय् ज्वनातल ? छाय्
 ज्वनेमा:गु ? छु यायेत ज्वनेमा:गु ?
 गोविन्द: छु कनेगु ? गय् कनेगु ? व थज्या:म्ह राक्षस कि थन
 छिपिंनाप च्वना: खँ ल्हा:गु दु धका: सिल धा:सा छिमित
 नं बाकी तइ मखु, जित: नं बाकी तइ मखु । आ: ला
 वं जित: मस्या:नि, मन:नि । जित: धर्मपुत्र दयेकेगु
 धका: म्वाकात:गु दु । अय् जूसा वयाम्ह धर्मपुत्र गय्
 जुइगु जि ?
 राधा: : धर्मपुत्रा !
 श्यामा : गज्या:म्ह धर्मपुत्र !
 ग्वारा: धर्मपुत्र दयेकेगु हं, छन्त ? !
 गोपाल: थव हे ला पत्या: मज्जू जि । राक्षसयात धर्मपुत्र माली
 ला ?
 रत्ना: छम्ह धर्मपुत्र जुइ मय:, जिमि नं मांढवापिं दु धका: मधया
 ला ले गोविन्द दाइ ?!
 राधा: सुंक च्वँ रे छिपिं ! अले गोविन्द !
 गोविन्द: जि वया धर्मपुत्र जुइत मानय् मजुल धा:सा जित: जक

मखु गांया फुक्क मनूतय् वं स्याना: गामय् हे मि
 तयाबी धा:गु
 दु । जि मानय् जुल धा:सा गांयात छुं हे याये मखु, रक्षा यानाबी
 धा:गु दु । उकिं जिं छु यायेगु आ: ? य:सां मय: सां
 मानय् हे जुइमाल । जिं मानय् मजुसे छु यायेगु ले
 सा ?
 श्यामा: अय्सा छ थ्याकामचा जुइ हे धुन ला राक्षसया ?
 राधा: खँ ला न्यँ श्यामा, न्हापां !
 रमा: राक्षसं कपट या:गु का गोविन्दयात । राक्षसयात नं
 थ्याकामचा माली ला ? गजबगु खँ !
 ग्वारा: राक्षस, गज्या:म्ह राक्षस !
 गोपाल: जि ला पत्या: मज्जू का ।
 गोविन्द: छ पत्या: जूसां मज्जूसां गोपाल, छं व राक्षसयात खन
 धा:सा पत्या: जुइ का । जिं नं न्हापां थव जङ्गल्य
 राक्षस दु धका: पत्या: मयाना । मनूतय्सं मस्तय्
 छ्यायेत जक दयेकात:गु न्यनाबाखं धका: च्वंचवनागु ।
 आ: मिखां हे खन, वयागु पञ्जाय् लात । वं धा: धा:गु
 याये मालावल अले पत्या: जुया, आ: जिं छु यायेगु ?
 धर्मपुत्र जुइफइ मखु धका: धा:सा जित: ला स्या हे
 स्याइ, गां नं खतम यानाबी । बरु थ: हे सीमा: सा
 धर्मपुत्र जुइत मन्जूर यानाबिया ।
 श्यामा/रमा: वया धर्मपुत्र जुइ हे धुन का अय्सा ?!
 राधा: छु हालागु ! छं ठीक हे यात गोविन्द । गांयागु रक्षाया
 लागि छं थज्या:गु यायेमा:गु ज्या यात । बेस हे यात ।
 बरु धर्मपुत्र जुया: छ नं राक्षस हे जुइमा:गु लाकि
 मज्जूसां ज्यू ?
 गोविन्द: राक्षसया धर्मपुत्र धासेलि, वं धा: धा: थें याना हे
 वनेमा:गु, वं छु छु यानात:गु ख: अथे अथे हे यायेमा:गु ।
 उकी इकिधिकि हे पाके मज्यू । राक्षसी नियम पालन
 हे यायेमा:गु । गामय् मि तया हे बीमा:गु । जनावरतय्
 स्यायेमा: सा गुलि फत उलि सास्ति पीडा बिया: स्यायेमा
 गु । मनूतय् जुल धा:सा दादां दादां दादां
 दादां ख्वयेका: ख्वयेका: छातीइ तुतिं प्यंकु प्यंकु कपा:
 तछ्याना: न्हयपु पिकया: हे स्यायेमा:गु । भचा हे दया
 करुणा तये मज्यू हँ ! मस्तय् ला लुत्तुलुया: लुत्तुलुया:
 मिखा लिकया: फक्क कष्ट बिया: च्याय्च्याय् ख्वयेका:
 स्यायेमा:गु । गुलि कष्ट बिया: हि प्याहां मवयेक स्यायेफत
 उलि हे ला साइगु हँ ! मिस्तय् जूसा न्हापां फक्क
 बलात्कार याना: लि अङ्गभङ्ग याना: खतम याना
 छ्वयाबी मा:गु । जिं गय् यायेगु ? धा राधा, जिं थथे

सच्छि व सुइनेगूगु स्वप पौ, बःछि पौ(पाक्षिक)

याये मफु, फ हे मफु । मफु मफु धका: गुलि धायेधुन ।
न्हिला: न्हिला: राक्षसं लिस: बीगु - बुलुहुं बुलुहुं सयावइ,
अले छं नं फयावनी हँ ! गय् फइगु जिं, गय् फइगु जिं !
छु यायेगु जिं, गय् यायेगु जिं ! गुलि ख्वयेधुन जि । व
राक्षस मानय् हे जुइगु मखु मानय् हे जुइगु मखु ।
जित: त्व:ताब्यु, जित: त्व: ताब्यु धका: तुति - पालिइ
भवपुइ धुन, भ्रिपतिं प्यपुंका: बिन्ती यायेधुन, करजोडी
बिन्ती धायेधुन । न्हिला: न्हिला: जक लिस: बीगु वं ।
व बु जुइधुंकल हँ । उकिं थ्व परम्परा कायम यानातयेत
छम्ह थ्याकामचा वयात मालाचवंगु दु हँ । आ: छु
यायेगु जिं ? !

राधा: छाय् ख्वयागु छ ? आमथे नुग: क्यातुके ज्यू ला मिजंमस्त
जुया: ?!

गोपाल: अथे का अयसा हं !

ग्वारा: व राक्षसयात

गोविन्द: जिं गय् फइगु थ्व फुक्क यायेत ! जिं मनू गय् स्यायेगु,
गय् पालेगु ? थज्या:गु अन्याय गय् याये फइगु जिं ?
मनूतय्त सुख बी मफुसां दु:ख नं बी म्वा:लेमा धका:
चवंचवनागु जि ।

रमा: थज्या:म्ह राक्षसैत

गोविन्द: आ: वं धयाचवंगु दु - राक्षस-धर्म पालन यायेत जिं छगू
ज्या याये हे मा: हँ ! याये मखु धा:सा स्याना हे छ्वये
हँ ! आ: तक जिं जनावरतय्गु ला जक नयाचवनागु दु,
खँ जक नयनाचवनागु दु । उकुन्ह वया: व राक्षसं धाल-
का न मनूया ला धका: । छ्यं हे छग: न्हय:ने तयेहल ।
जि ला थाहा न्हल । न्हापां ला ग्यासँ वल । नये मखु
धया । व छ्यं छंगु हे थें च्वं राधा । छंगु हे ख्वा:पा:
थें च्वना: जिगु ला मिखां ख्ववि स्व: स्व: वल ।
उबलय् जि ख्वया, राधा । जि ख्वया । गय् नयेगु जिं
मनूया ला ? राक्षसं तं पिकया: जित: थाराथारा न्हुइक
हक्कल । दाये थें दाये थें न यात । अथे जूसा छ जिम्ह
थ्याकामचा जुइ फइ मखु धका: व्व: नं बिल । जिं गय्
नयेगु मनूया ला ? मफु राधा, मफु । सत्य मफु ।
धरोधर्म मफु । फइ नं मखु । सिनावने मा:सां नये
मखु । आ: वं जित: न्हय्नुया म्याद बियात:गु दु ।
न्हय्नुया दुने जिं मनूया ला मनल धा:सा वं जित:
स्याना: नयेगु हँ । बरु सिनावने जि, मनूया ला ला नये
मखु । सत्य नये मखु । सत्य नं नये मखु ।

राधा: जिगु हे ख्वा: थें च्वं ! व छ्यं अय् जूसा

श्यामा : सु मिसा स्यानाहल जुइ वं ! गुलि ग्यानापुम्ह राक्षस व !

गुलि ग्यानापुम्ह राक्षस व !

गोपाल: छं मनूया ला मनल धा:सा भीगु गां हे ध्वंस यानाबीगु
ला वं ?

राधा: याना हे बी नि, बाकी तइ ला व राक्षसं !

गोपाल: अय् जूसा छं मनूया ला नये हे मा:, मनूया ला नये हे
मा: । भी फुक्कसित स्यात धा:सा छु यायेगु ? गथे
ग्वारा ? छं

नये हे मा: मनूया ला, गोविन्द !

राधा: वं छाय् नइ, नइ मखु मनूया ला वं !

गोपाल: वं मन:सा भी फुक्कसित स्याइ । छु यायेगु ले सा ! जि
ला ग्या: बा ! जि ला थन नं च्वंच्वने मखु । नु ग्वारा,
नु ! थज्या:गु थासय् नं च्वनी ला ! राक्षस आ: हे नं
वयेफु गोविन्दं धा: थें ।

राधा: गोपालया खँ स्व, गोपालया खँ ! थ: म्वायेत गोविन्दयात
राक्षस हे दयेका छ्वयेगु विचार का ।

गोपाल: छु यायेगु ले, धासा राधा ! वं मनूया ला नयाबिल धा:सा
भीगु गाया रक्षा जुइ ।

गोविन्द: (रत्नां छमा सिमा थीत्यंवल्य् हाला:) ए रत्ना ! ए
रत्ना !! ए रत्ना !!! व सिमा थी मते धया । विषयागु
सिमा वा ल्हातिं थी मते !

रत्ना : थ्व ला दाइ ?

गोविन्द : ख:, थी मते ल्हातिं ! रमा, थी मते, थीके मते सुयातं !
थन विषयागु सिमा आपा: दु, व राक्षसं पिनात:गु
थाय्थासय् । वं धया: जक स्यूगु जिं नं राधा । मनू,
जनावरतय्त स्यायेत वं छु हे याइगु मखु । वं सिमा
जक ज्वंकाबी । अथें हे सिनावनी, अथें हे मिखा भ्वय्भ्वय्
कनावनी ।

ग्वारा: आ: छु यायेगु राधा ! गज्या:गु आपद् थ्व..... !

रमा: छु आपद्, गोविन्द छैय् लिहां वनेमा: का । स्वये का,
यायेमा. सा लँ लइ नि छगू, गय् मखु ला राधा ! मखुत
धा:सा व राक्षसनाप

गोपाल : जिगु विचारं ला थज्या:गु अवस्थाय् यक्व मनूतय् बाय्,
नसा व ज्यानयागु रक्षा यायेत गोविन्दं का:गु लँपु हे बेस
आ: वं नयेमाली का मनूया ला नं । छु यायेगु परिस्थितिं
बाध्य यासँलि !

गोविन्द: उकिं धयागु जिं छिपिं फुक्क लिहां हँ ! आ: राक्षस वइगु
ई जुल । मस्तय् निंतिं नं छिपिं याकनं हे वनाछ्व ! जिगु
भाग्य हे थय् जुयाचवन ।

राधा: गोपाल, छंगु खँ सुनानं न्यन धा:सा छन्त तसकं हे त: म्ह
विद्वान् आदर्शवादी मनू धाइ का । थ:गु गांया रक्षाया

सच्छि व सुइनेगूगु स्वप पौ, बःछि पौ(पाक्षिक)

नितिं मनूतयसं न्ह्यागु नं यायेमाः । श्व खँ खः । तर
गोपाल व गोविन्दयागु थासय् छ च्वनाब्यु रे सा छकः ।
राक्षसया थ्याकामचा छ हे जुयाब्यु रे !
गोपाल : जि, जि छाया ? जितः राक्षसं पत्याः याइ ला ? पत्याः
याइ हे मखु । हाकनं जितः ज्वंगु दु ला व राक्षसं ?
जितः म्हासी ला वं ? थज्याःगु खँ नं जुइ फइगु ला का !
रमाः छ मग्याः मखु ला ?
राधाः त्वः ति थज्याःपिं म्हुतु न्याः पिंसं गुबलें हे थज्याःगु ज्या
यायेफइ मखु स्यू ला ?!
गोविन्दः म्वाः म्वाः, व जिगु थासय् च्वने म्वाः । जिगु थासय्
वयात तयाः जितः म्वानाच्चने नं मास्ति मवः । वं धाः
थें, वयात
पत्याः नं याइ मखु राक्षसं ।
गोपालः मखु ला, जितः पत्याः याइ ला ? बरु जि ला ताउत थन
च्वंच्वने मफु । छैय् जि हथायेगु ज्या दु । जिला वने ।
बरु
मस्तयूत नं यंके । मज्यू ला राधा ? का मस्त नु !
(वनेत उखेथुखे स्वइ ।) वये मखु ला ग्वारा छ ? रन्ता, नु !
रन्ताः जि, जि दाजुनापं हे वने, छि भासँ !
गोपाल : जि वनाछ्वये ला सा ?
श्यामा : भासँ, भासँ ! छितः सुनानं पनातःगु मदु !
राधाः गोविन्द, छं राक्षसया थ्याकामचा जुइत मन्जूर यायेगु
गांया रक्षा यायेगु खः । तर राक्षस जुयाः मनूया ला
नयाः मनुष्य- धर्म त्वःताछ्वयेगु खँ गय् गय् जितः लःलः
मधाः । छम्ह मनू जक राक्षस जुल धाःसा न्ह्याक्व हे
गां बचय् जूसां लिपा पर्यन्तं टिकय् जुइ मखु । छ छम्ह
मनू स्यन धाःसा मनू मात्र स्यनी । मनुष्य-धर्म छम्ह
व्यक्तिं न त्वःते मज्यू । वया अधिकार मदु ।
गोविन्दः उकिं मनूया ला नये मखु धयागु जिं । बरु छु याये
जिं ? थय् हे याये धकाः छुं क्वःछी मफुनि, छु याये जिं
.... मनूया ला गय् नये जिं ?!
ग्वाराः गज्याःगु अवस्था थ्व ? !
रमाः व राक्षसयागु प्राण नं गुगुं थासय् दइ नि ! न्यना-बाखनय्
ला राक्षसयागु प्राण भंगः, सिमा आदि थासय् दयाच्चनीगु
खः, मखु ला राधा !
गोविन्दः थज्याःगु खँ राक्षसं आःतक मकंनि जितः । जिं गुबलें
न्यँ नं मन्यनानि । (फुक्कसितं स्वयाः) आः लि हे बात ।
वनाछ्व छिपिं फुक्कं ! मस्त ग्यायेधुंकल ।
गोपालः खः खः, वनाछ्वये नु ! छु लिबाकेगु आः ?!
राधाः छ हँ गोपाल ! जिपिं च्वंच्वने थन ।

गोपालः गज्याः पि जिद्दीवालपिं ल्या छिपिं ला !
रमाः छि भासँ रे ! गोविन्दयात थन याकः चा त्वःताः जिपिं
ल्याहा वइ मखु का ! स्यू ला छिं ?!
राधाः जिं छपु बाखनय् न्यनातयागु दु, विषकन्यां शत्रुयात स्याइगु
धकाः । व राक्षसयात स्यायेफत धाःसाविषया मा नं थन
हे । मिस्त खनेव राक्षसं बलात्कार याः वइ, मखु
गोविन्द ! अथे हे धयागु मखु ला ?
गोविन्दः खः ।
राधाः अय् जूसा जिं आँट यात का ।
रमाः छु ?
राधाः व विष थन म्हुतुसि क्वय् तयेगु का । अले व राक्षसं
लछारपछार याइबलय्, म्हुतुसि ल्वाकः वइबलय् वयात
विषं स्यानाबीगु ।
गोविन्दः जुइ हे मखु थज्यागु खँ । छ सि हे सी नि विष लाःसा ।
राधाः खः, जिं स्यू । तर छन्त जक रक्षा यायेत मखु,
व राक्षसं सुयातं हे राक्षस दयेके मफयेक लिपा तकयात
खतम यानाछ्वयेत । थुकिं भीगु गां, देश, जाति जक
रक्षा जुइगु मखु, मनू मात्र जोगय् जुइ । छं नं मनूया ला
नयेमाली मखु अले ।
रमाः राधा, अय् जूसा जिं हे स्याये वयात । जिं म्हुतुसि-क्वय् व
विष तये, मज्यू ला ?
ग्वाराः छिपिं ला गजब बा ! छु खँ ल्हानागु थ्व ? !
गोविन्दः जि हे मज्यूगु खँ । छन्त स्यानाः जि म्वायेगु ला ? थ्व
खँ जुइ हे मखु का ।
राधाः छन्त राक्षसं थ्याकामचा याःगु जितः मयः का, मयः । छं
नं लिपा व हे ज्या याइ, थ्व राक्षसं आः यानाच्चं थें । छं
मनूया ला जक नइ मखु, लिपा थ्व संसारयात लाक्वपाक्व
याइ, अन्याय याइ, अत्याचार याइ, माक्व याइ छं । मनू
पतित जुयाः राक्षस जूगु स्वये मयः का ।
गोपालः थ्व नं खँ ला राधा ! थः सीगु ला !
रमाः छ म्वानाच्चँ गोपाल ! मखु राधा, थ्व ज्या जितः याकेब्यु
छं !
राधाः मखु, रमा ! छं बुन्हापिं मांढवा दुः जि तताकेहँ आपाः दु ।
छ याकःचा, जि दाजुकिजा आपाः दुः छं सुं मरु । उकिं
थ्व हक जिगु हे का । जितः पने मते रमा छं ! बरु जि
सीसा धयाब्यु- जिगु थःगु खुशीं थ्व ज्या याःगु धकाः ।
गोविन्द, छंगु त्यागयात धन्यवाद ! तर मानव-धर्म त्वः
तेगु सुं व्यक्तिया हक मदु । राक्षसया थ्याकामचा जुइगु
विचार छं त्वः ति । छं गुबलें मनूया ला नये म्वाःलेमा
गोविन्द ! सुनानं नये म्वाःलेमा !

सच्छि व खुइनेगूगु स्वप पौ, बः छि पौ(पाक्षिक)

गोविन्द/ग्वारा: छं अथे याये म्वा: राधा । जिमिसं स्वये थज्या:गु संकल्प याये मते राधा ! थ:गु प्राण त्व: तेगु ज्या याये मते ।

राधा: (कापतं भुना: विषया मायागु ह: छह: हइ ।) बरु छिपिं फुक्क तापाक्क हूँ ! जि व राक्षसयात पियाचवने ।

(बिस्तारं व ह: म्हुतुसिया क्वय् तये थें याइ ।)

ग्वारा/गोविन्द : राधा ! राधा !!

राधा: अभ्यास यानागु, राक्षस वयेसाथ जिं थव हे ह: थन तयेत ।

रमा: राधा ! छं क्व:छी हे धुन ला ?

राधा: ख:, रमा । हानं जिगु छ्यं गोविन्दं खं थें आ: जिं हे खनाचवनागु दु थ:गु छ्यं । छिपिं सुं ख्वये मते, सुं हाले मते ! थव जिगु आत्म-बलिदान शान्तिपूर्वक थजु !

रमा: राधा ! राधा !! छु धायेगु छन्त आ: ! छं

श्यामा: छं.....

राधा: ख्वये मते !

गोविन्द ग्वारा: राक्षसनाप जिपिं ल्वाये । छं प्राण त्याग याये मते !

गोविन्द: राक्षस वल ! राक्षस वल !!

राधा: छिपिं फुक्क तापाक्क सू हूँ !

(फुक्क तापाक्क वनी ।)

गोविन्द: छन्त खनेसाथ व लाकानये थें वइ, छ नं पिहां हूँ ! जिं स्वये राक्षसयात ।

राधा: जिं छन्त धायेधुन गोविन्द, राक्षस जुइगु हक सुयां मरु । जि सिनावनां छुं मखु, राक्षस नं सी । राक्षसतयत्

स्यायेगु हे

मानव-धर्म । जिगु लँपु हे व हे ।

(स: वयेका: राक्षस दुहां वइ ।)

गोविन्द: राक्षस !

राधा: जि तयार जुइधुन ।

(म्हुतुसि - क्वय् वं ह: तइ ।)

राक्षस: सु मिसा थव..... सु मिसा ?! (न्हिला:) । थौ बांला:म्ह मिसा चूलात का !

गोविन्द: जिमि केहें थव ।

राक्षस: छिमि केहें जुयां छु ? राक्षस-धर्मय् तताकेहें छुं हे धाइ मखु । मनूत ला भी ? (न्हिला: ज्वंवनी, लछारपछार याइ ।)

राधा: राक्षस ! छन्त स्यायेत हे वयागु थन जि स्यू ला छं !

(ज्वना: म्हुतुसि ल्वाकेत्यंबलय्)

राक्षस ! का स्यू छ नं !

(राक्षस धेधेचुया: बैय् चत्ता वा: वनी ।)

राक्षस: गोविन्द ! छं जित: धोका बिल, जिम्ह थ्याकामचा जुया: नं ।

(धेधे चुइ ।)

गोविन्द: (राधायात ज्वंवनी ।) राधा ! राधा !! छु जुल ?

राधा: याउँक छने मास्तिवल गोविन्द ! छं आ: गुबलें मनूया ला नयेमाली मखुत । छ राक्षसया धर्मपुत्र - थ्याकामचा जुया: राक्षस जुइमाली मखुत । थये हे धयाव्यु फुक्कसित ! जित: न्हय: वल न्हय: न्हय वल ।

गोविन्द : राधा ! राधा !! राधा !!! (ख्वा: त्वपुया: ख्वइ ।)

राधा ! (सुलाचवपिं फुक्क 'राधा ! राधा !' धाधां भुंवइ ।)

- (धकिं) -

(साभार : 'भी' लय्पौ, दँ १७, थ्यंल्या: १५२, ने.सं. १०९४ अनला)

इनाप

खवप नगरपालिका पाखं पिथाइ च्वंगु स्वप पौ बः छि पौ खय् बांलागु चवसु त बियो ग्वाहाली याइ दिसँ । उगु रचनाया ल्य ज्या याइ पारिश्रमिक बियगु खाँ खवप नगरपालिकाया २०७७ श्रावण २६ गते च्वंगु बैठकं

क्व: छ्यूगु खाँ ब्याक चवडा ।

सम्पादक
स्वप पौ

बलिदानया हि वाः थाय्

पुर्ण वैद्य

थः दुने दक्व भलसा
 छथाय् मुनाः
 ह्यूपाःया हुनि
 बलिदानया हि वाःथाय्
 जिं हानं छकः थःगु विश्वास पिनाः
 थःगु अभिमतया लः बियाः
 तर, देँया सुखा क्वैय्, न्हययाः नं
 थन बजारय्
 गनं ह्यूपाःया बालि खनेमदु
 व हे दंगु दुःख !
 व हे पीडां प्वाः जायेके बाध्य मनूत !
 च्वय्या ल्हातय् लानाच्चंगु
 सुख, ऐश ला
 भं सुनां थिइफु ?
 बलिदानया हिं पिनाः थकूगु बालि ला
 दछि निर्दे हे ज्वाँय् ज्वाँय् सयेमाःगु खः
 म्होनं, सुखया बुँला वयेमाःगु खः
 गन, छु जुल थन !
 पित्याःम्ह जि
 हानं अन स्वः जुया
 गन बलिदानया हि वात
 गन जिं थःगु विश्वास पिना
 अभिमतया लः बिया
 थौ जि -
 वया हे मा माः वया
 वया हे रंग स्वः वया
 उकिइ जीनाः सुया सुया जीवन
 रंगीन जुल !
 अन ला, केवल संसद बुया वयाच्चन
 सत्ताया शक्ति सयाच्चन
 तनातन जुया माः हे त्वः धुलिइथें
 ह्यूपाः ला अन हे जःखः जक
 सीमित जुयाः सिनाच्चन ।
 वर्तमान -
 अनर्थया अनेक असंगतिया कंभालय् तक्यनाच्चन

श्वया प्रतिघातय् दनावः गु मिइ
 क्रूर मृत्यु ह्वलाः नं
 सत्तां आयु जक थःगु ताहायेकेत स्वयाच्चन
 म्हगसया यथार्थ माः वःगु ल्हातय्
 ह्यूपाः थन हानं
 मृत्युया घाः जुया हिइयाच्चन
 छधीगु देय्
 तः छ्या छ्यां
 थः / कतलय्
 कतलं/कतलय् चुंचुं यानाः
 सुनां धू यायेत सनाच्चन
 सुनां थौं-देया क्वैय् श्वयाः
 ला हे मियाच्चन
 ल्वय् लिश्वइथें
 थौं हानं जिगु म्हछिं
 देय् स्यानाच्चन
 बलिदान प्रेतात्माथें कंहालाच्चन
 छे, मिडियाया ततः प्वाःगु म्हुतु
 वयात थः जक च्वनेछिं
 महान यात्राय् औचित्यताया
 छगू नांचा दयेकेत स्वयाच्चन
 दक्वया अर्थ मामां
 आजित - जि
 अर्थहीन जुया वनाच्चंगु
 ह्यूपाःया न्हयलय्
 मालाहां ...
 थौं हानं छगू तःधंगु ह्यूपाः
 म्हनाच्चना
 थः छांलाना नं
 छ्येँचय् क्वाः बियाच्चनीम्ह खाथें
 कि
 ह्यूपाः श्वइगु बलिदानया हि
 गनं हानं ख्वाउँया
 चलः थमवनेमा ।
 (१९९३ चउला : २०४९)

खप नगरपालिकाया ज्या भवः त

सुचुकुचु ज्यामित मुंकलः

असार ३१ गते

‘सुचुकुचु ज्या हानय बहगु ज्या खः ।’ उगुखॉ खप नगरपालिकाया वातावरण तथा पर्यटन समितिया ग्वसालय सुचुकुचु ज्यामिपिनिगु मुंज्यास खप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं मंगलबार क्वचःगु ज्या इवः सं काडः द्यूगु खः ।

मुंज्यासं मू पाहाँ प्रजापति जुं सुचुकुचु सकलसिया मंकः जिम्मेवारी खः धायोदिसे सुचुकुचु ज्यामिपिसं थःगु दायित्व पू वांकय् मःगु खॉ काडः दिसे चाकलिं श्वमिगु ज्या बांमला धाय्गु काथं कुंखिडः हलः धःसा धात्थे हे बांमलाइगु छाय धःसा जनताया मिखा दुरविन थें जुइगुलिं थथे सिय दैगु खॉ ब्याकः दिल । नपां वयकलं विश्व सम्पदाय लागू मथ देगः, फल्चा, सत्त व पुखु, ल्वहँहिं इलय हे सफा याय्ता धायो दिल । वयकलं कुलतय धिं धिं बल्ला मखुसं बांलागू ज्या व व्यवहारय् जुय मःगु खॉ ब्याकसे कुलतय मजुयगु, कर्तव्य व कार्यालय धःगु काथं ज्या याय्मः धायोदिल ।

वयकलं खप दे नमुना दे दयकेता जनताता बियागु बचं काथं जनप्रतिनिधिपिनिगु निर्णय कर्मचारीपिसं छ्यलय मःगु खॉ ब्याकसे जनप्रतिनिधिपुं भ्रष्ट जूसा कर्मचारीत नं भन भ्रष्ट जुइगुलिं सकलें इमानदार जूसा संस्था बांलाइगु खॉ काडः दिल ।

प्रमुख प्रजापति जुं समाजवादी सोभियत संघय शारीरिक काथं थाकुइगु ज्या सानिपिन्ता डाक्टर, इन्जिनियरता स्वयो अपः

तलब दैगु खॉ ब्याकसे रूसय वः पतिकं स्वयमसेवा ज्या दःथें खपय् नं ग्वाहाली, श्रमदान व बःछिया छकः सुचुकुचु याडः वगु खॉ काडः दिल ।

वयकलं ग्वाहाली याय्मः धाय्गु भावना व बिचः बांलासा समाज हछ्याय फैगु बिचः प्वकसे नेपाल मजदुर किसान पार्टीया भावनाकाथं निःस्वार्थ सेवा याडः वयागु खॉ काडः दिल ।

वयकलं छम्हा छम्हा मनू सफल जुगुया लिनयें संघर्ष व दुःख कष्टय बाखां दइगु खॉ ब्याकसे सुचुकुचुखय् बांलागु लिचवः वयकेता पूर्वज पिसं यागु योगदान व जनताया भावना दैगु खॉ ब्याकः दिल ।

ज्या इवःसं ५ नं वडाया वडाध्यक्ष योगेन्द्र मान बिजुकुछें जुं सुचुकुचु याडः तयफःगुलिं हे खप देता स्वइगु मिखा हे पागु खॉ ब्याकसे अःयाय्गु खप दे दयकेता न्हलुवापिनिगु तःहांगु लाहा दः धायोदिसे ई फुइगु तःहांगु खॉ मखु बरु च्वजाय्क सुचुकुचु याडः तय्गु महत्वपूर्ण ज्या खः धायो दिल ।

ज्या इवःसं ८ नं वडाया वडाध्यक्ष कृष्ण प्रसाद कोजु, ४ नं वडाया वडाध्यक्ष उपेन्द्र सुवाल व वातावरण समितिया दुजः मञ्जु मैयाँ लाखाजुं नं न्वचु तयो द्यूगु खःसा वडानिरीक्षक रामकृष्ण प्रजापतिं सुचुकुचु अज बांलाक यंकय् मः धायो दिल ।

भोलाछँ व देकोचाय् अनुगमन

असार ३१ गते

खप नगरपालिकाया अनुगमन समिति मंगलवार भोलाछँ व देकोचाय् में स्याइथाय् व ला पसल्य् अनुगमन यागु जुल ।

अनुगमन पुचलं महाकाली कोल्ड स्टोरया में स्याइगु (बधशाला) थाय् ना मवइगु याडः व्यवस्थापन याय्ता, किटाणु (ल्वयया कीत) मथां हे पुडः सङ्क्रमण तुरुन्त जुइगुलिं बाँ स्वयो तीन फुट तःजगु टेबुल द्यक् बाँ बांलाक सफायाय जिइक मार्बल व टायल तयमःगु, ज्यासानिपिन्ता तुइगु एप्रोन मफिइकसें मगागु, मास्क, पञ्जा, हेयरनेट पुइकः लाया ज्या याकय्ता धःगु जुल ।

ईश्वरी शाहीया ला पस स्वन्हूया दुनय् दर्ता याडः नगरपालिकाय् वयता, में स्याइथाय् सफा याय्ता अःपुकय्ता बायँ, आंगलय टायल व मार्बल तय्ता, सुचुकुचुयाय्ता, ज्या सानिपिन्ता तुइगु एप्रोन फिइकेता, मास्क, पञ्जा, हेयरनेट पुइक लाया ज्या याकय्ता धःगु जुल ।

न्यू चिकेन स्टोर वधशालाया फोहर ढलय मज्जकसें उपचारलिपा निकासय् स्वायता, ज्यासानिपिन्ता तुइगु एप्रोन फिइकेता, मास्क, पञ्जा, हेयरनेट तय्केता नपां वधशाला बिस्कं दर्ता याय्मः धायोदिल ।

विकेश मिटशप नवीकरण याय्ता, मूल्यसूची चव्योतय्ता, ज्यासानिपिन्ता तुइगु एप्रोन फिइकेता, मास्क, पञ्जा, हेयरनेट तयो जक लाया ज्या याय्ता बाँ, आंगः हुय अःपुक टाइल वा कार्पेट तय्ता व निकासया व्यवस्था यो धःगु जुल ।

भक्तपुर आर्ट कोल्ड स्टोरय् फ्रिजय ला व तरकारीत नपां तःसेलिं ल्वयया कीत मथां सरय जुय योगुलि बिस्कं बिस्कं

तयमःगु, ज्यासानिपिन्ता तुइगु एप्रोन, मास्क, पञ्जा, हेयरनेट तयो लाया ज्या याय्ता धःगु जुल ।

रोयल मिट सपय् फ्रिजय तयो तःगु बासिगु, ध्वगिगु ला ५ किलो ९०० ग्राम जफत याडः नष्ट याडः बिल । कालिका कोल्ड स्टोरय् न अनुगमन यागु जुल । अनुगमन समितिया दुजः रोशन मैयाँ सुवाल, ज्ञान बहादुर मानन्धर, व.ति. रामकृष्ण प्रजापति, जिल्ला प्रशासन कार्यालयया यादवप्रसाद मिश्र, महा नगरीय प्रहरी परिसरया प्रहरी हवलदार सविर वि.क., राष्ट्रिय उपभोक्ता मञ्चया मनोज थापा, घरेलु तथा साना उद्योग संघया सुमित्रा श्रेष्ठ व उद्योग तथा वाणिज्य कार्यालय भक्तपुरया लक्ष्मी प्रसाद कासुला, खप नगरपालिका पशु सेवा कार्यालयया पार्वती योज्जन न वगु खः ।

समाचार चव्यगु तालिम

असार ३१ गते

चण्डेश्वरी अजिमा वचत व ऋण सहकारी संस्था लि. शिक्षा उप समितिया गवसालय प्यन्हूया बुखँ चव्यगु तालिम क्वचःगु नपां दसिपौ लःल्हाय्गु ज्या इवः संस्थाया सभाकक्षसं जुगुया मूपाहाँ खप नगरपालिका वडा नं ५ या वडाध्यक्ष योगेन्द्र मान बिजुक्छँ जुं राज्यया न्यायपालिका, व्यवस्थापिका व कार्यपालिका लिपाया प्यंगूगु अंग काथं पत्रकारिता धायो चवंगु खाँ व्याकसे न्हिपौ व मेमेगु पौखय् चवइगु खाँ फुक्क सत्य मज्जुफः धायो दिल ।

वयकलं भक्तपुर काण्डया इलय शनिवार सर्जमिन याडः नक्कली मुचुल्का दयकगु खाँ अपलं पौखय् बुखाँ चवयो ब्यूसेलिं देडांक बुखाँ व्यागु खाँ न काडः दिसे समाचार सिर्जनशील, सीप जुगुलिं समाजता सत्य व तथ्यया लिधंसाय् समाचार चवयमः

धायोदिल ।

स्यनामि प्रेम प्रजापति जुं समाचार समाजता बांलाइगु स्वयो चवयमःगु अलय सयकागु ज्या त्वःमफिइकसें याडः वानयमः धायो दिल ।

शिक्षा उपसमितिया कजि बिष्णु प्रसाद कर्माचार्य सत्य व तथ्यया खाँ तयो जनताता समाचार ब्वयमः धायो दिल ।

तालिमय् सय्कामि सुनिता गपि, विकेश मचामसी व उर्मिला प्याथं न न्वचु तःगु खः ।

क्वचाय्गु ज्या इवः या मू पाहाँ योगेन्द्रमान बिजुक्छँ सयकामिपिन्ता दसि-पौ लःल्हाडः बियो द्यूगु खः सा संस्थापाखं स्यनामि प्रेम प्रजापति जुयाता मतिनाया चिं लःल्हाडः ब्यूगु खः ।

महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविकापुं मुंकल

असार ३२ गते

खप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापतिया मू पाहाँलय महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयंसेविकापुं मुंकः प्रमुख प्रजापति जुं महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयंसेविका ज्या इवः विशुद्ध स्वयंसेवी ज्या जूगुलिं जनताया छँ छँ वाडः जनताया स्वास्थ्यया खाँ काडः सचेतना याइपुं महिला पिनिगु तहांगु लाहा दैगु खाँ ब्याकः दिल ।

प्रमुख प्रजापति जुं खप नगरपालिकापाखं चाय्कः तःगु खप अस्पतालं आ.व. २०८१/८२ सं ७४ गू जिल्लाया २ लाख ८० हजार म्हा स्वयो अपः मनु तय्ता स्वास्थ्य सेवा बिय धुंकगु खाँ ब्याकसे वयकलं खप नगरपालिकां न्ह्याकः च्वंगु छँ छँ नरसिंह सेवा मेमेगु स्थानीय तहं नं डालकाय बह जूगु खाँ काडः दिल ।

लागू औषध काइपिनिगु ल्या न्हिया न्हिथं अप्वयो वगुलिं महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकापिसं लागु पदार्थ दुर्व्यसन व अवैध ओसार पसारया थीथी जनचेतना थानिगु ज्या नं याय् मःधायो दिल ।

स्वास्थ्य स्वयं सेविकापिन्ता वैगु दिनय अभ् हृदाय

चवडः जनताया सेवा याय्ता घ्वासा बियो दिसे वयकलं खप नगरपालिकां शिक्षा, स्वास्थ्य, सम्पदा ल्यंकः, स्वाकः, भिकः तय्गु, सुचुकुचु थजगु ज्यात मेपिसं स्वयो बिस्कं पहलं तातुडः जनताया सेवा याडः वगु खाँ ब्याकः दिल ।

खप नगरपालिका वडा नं ९ या वडाध्यक्ष रबिन्द्र ज्याखवं, स्वास्थ्य स्वयंसेविकापिसं थःगु ज्याया व्यवस्थित अभिलेखीकरणय् बः याय् मःगु खाँ ब्याकसे सरकारं स्थानीय तहलय न्हपांगु सेवा बिन्दु कायमगु अस्पतालतय्गु विषय नगरबासीपिन्ता व्याक कानय मःधायोदिल ।

स्वास्थ्य शाखा प्रमुख डा.रत्न सुन्दर लासिवं आ.व. २०८२/८३ या भावी योजना (लिपायाय्गु ज्या) काडः दिसे पूर्ण खोप व आमा सुरक्षा ज्या इवःया खाँ व्यवस्थित काथं प्रचार प्रसार याय्ता धायो दिल ।

उगु ज्या इवः सं हेल्थ असिस्टेन्ट कमलकेशरी शिल्पकारं महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविकापिसं पालना याय् मःगु नीति नियमया खाँ काडः दिल ।

**नगरपालिका भीगु हे संस्था खः
इलयहे करपुल ग्वाहाली याय्नु**

अनुगमन

असार ३२ गते

खप नगरपालिका अनुगमन समितिया कजि राजकृष्ण गोराया न्ह्यलूवाय् बुधबार वडा नं १ सल्लाघारीया स्वंगू खाद्यपसल (नसा पसलय) व डागू ला पसलय अनुगमन यागु जुल ।

सविक मिट पसलय फ्रिजय स्यंगु १३ किलो ला तयो तःगु वांछ्वयो नवीकरण मजगु तराजु छजु जफतयाडः स्वन्हूया दुनय नविकरण यो वयता धःगु जुल । अथेहे न्यू भक्तपुर मिट शप दर्ता मजगुलिं स्वन्हूया दुनय दर्ता याय्ता धःगु जुलसा एन्ताज ला पसलय नवीकरण मजगु तराजु छजु जफत याडः ला बांलाक तपुयो तय्ता व स्वन्हूया दुनय दर्ता यो वयता धःगु जुल ।

सप्तरत्न बज्राचार्यया किराना पसः २०७५ साल निसैं नवीकरण मयागुलिं स्वन्हूया दुनय दर्ता याय्ता नगरपालिका भासैं धःगु जुल । अथेहे चवडा गणेश खाद्य स्टोरया नवीकरण

मजगु तराजु छजु जफत याडः म्याद फगु सामानत नष्ट याडः स्वन्हूया दुनय दर्ता यो भासैं धःगु जुल ।

जय बाराही मिट शपता फ्रिज बांलाक व्यवस्था याय्ता, चवडा गणेश मिट सेन्टर, न्यू दी मनकामना मिट सप, कौशल ला पसलय नं अनुगमन यागु जुल ।

अनुगमन समिति सं दुजः श्यामकृष्ण खत्री, का.पा.या दुजः रोशन मैया सुवाल, वडा या दुजः ज्ञानबहादुर मानन्धर, भनपा श्यानिटेशन उपशाखा निमित्त प्रमुख राम कृष्ण प्रजापति, जिल्ला प्रशासन कार्यालय भक्तपुरया यादव प्रसाद मिश्र, महानगरीय प्रहरी परिसरया हवलदार तेज प्रसाद खतिवडा व राजकुमार बखती, राष्ट्रिय उपभोक्ता मञ्चया मनोज थापा, घरेलु तथा साना उद्योग संघया सुमित्रा श्रेष्ठ, उद्योग तथा वाणिज्य कार्यालय खपया लक्ष्मी प्रसाद कासुला, भनपा पशु सेवा कार्यालयया पार्वती योज्जन नं भःगु खः ।

पर्यटन हज्याकयगु खःसा शान्ति सुरक्षा

साउन १ गते

खप नगरपालिका पर्यटन सेवा तथा सुरक्षा केन्द्रीय ज्या साडः चवंपू कर्मचारीपुं नपां दाच्छिया छकः नपा लायगु ज्या इवः सं खप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं पर्यटन लागा हछ्यायगु खःसा दकलय तःहांगु लिधांसा शान्ति सुरक्षा खः धायोदिसे खप दे पर्यटक पिनिगु लागिं शान्ति व सुरक्षित थाय खः धायो दिल ।

पर्यटन सेवाय् ज्या साडः चवंपू कर्मचारी पिनिगु तय्यंकः स्वापु देशं दुनयया व देशं पिनयया पर्यटकपुं नपां जुइगुलिं कर्मचारी पिनिगु बोली वचन व व्यवहारं देशया पहः हे पिबवइगुलिं कर्मचारीपुं सुसंस्कृत व सभ्य जुयमः धायो दिसे वयकलं राजस्व दुकाइपुं कर्मचारी पिन्ता शङ्काया मिखालं स्वइगुलिं पुक्क कर्मचारीपुं धेबाखय् इमानदार जुयमः धायोदिल ।

नेपाल मजदुर किसान पार्टीया निर्वाचन घोषणापत्रखय् चवयो बियागु बचं काथं नगरपालिकां ज्या साडः वयागु खाँ व्याकसे वयकलं शिक्षा, स्वास्थ्य सुचुकुचु, सम्पदा ल्यंकः, म्वाकः, भिंकः तयगुलि बःयाडः वयागु नपां खप

अस्पतालं देशां देछिया सेवा याडः वगु खाँ नं व्याकः दिल ।

खप नगरपालिका वातावरण तथा पर्यटन समितिया कजि रबिन्द्र ज्याख्वं पर्यटन लागा हछ्याय्ता खप नगरपालिकां थी थी ज्या इवःत नपां महोत्सव याडः वगु खाँ काडः दिल ।

पर्यटन सेवा तथा सुरक्षा केन्द्रया उप निर्देशक गौतम प्रसाद लासिवं कार्यालयया दाच्छिया प्रगति प्रतिवेदन पिबवसे सार्क व गैर सार्क याय्पुं दाच्छिया २ लाख ४४ हजार ८६८ म्हा पर्यटकपुं द्वहँ वगु खाँ व्याकलसा शरद खत्री नं न्वचू तयो द्युगु खः ।

किपा काय्गु तालिम क्वचाल

साउन १ गते

नेपाल कर्मचारी समाज खप एकाइ समितिया गवसालय जुगू हिन्यन्हुया किपा काय् सय्केगु तालिम क्वचःगु व दसिपौ लःल्हाय्गु ज्या इवः सं खप मा. वि., खप कलेज व कलेज अफ ल या सञ्चालक समितिया दुज, नपां खप नगरपालिका वडा नं ९ या वडाध्यक्ष रबिन्द्र ज्याख्वं लाहातय् सीप दःसा जीवन न्ह्याकय्ता गवाहली जुइगुलिं लाहातय् सीप दय्केता मदिकक जुयमः धायो दिसे भीकय् दःगु कला, सीप व अनुभवता पिज्वयके फःसा समाज व देशता योगदान जुइगु खाँ काडः दिल ।

किपां इतिहासता थाडः ह्य् फैगु बिचः प्वंकसे वयकल तालिमं सयकागु ज्ञान, सीप कन्हेता योगदान याय् फैगु तातुडः किपा काय्गु (फोटोग्राफी) तालिमता भिंकः छ्यलय् मः धायोदिल ।

खप कलेजया प्राचार्य प्रकाश कुमार श्रेष्ठ भीसं याडागु, ज्याखं भीता हे म्वाकः तैगु खाँ काडः दिसे सयकेगु मति दःपिन्ता उमेरं छुं हे मपाइगु खाँ नपां सयकेगु ज्या न्ह्याब्लें हछ्याडः चवनय

मः धायोदिल ।

खप मा. वि. या प्राचार्य लक्ष्मी प्रसाद कर्माचार्यजुं तालिमं सयकागु ज्ञान मेपिन्ता नं स्यनय् मः धायोदिसे श्व प्रविधि मैत्री युग जुगुलिं किपा काय् सयकेगु तालिम ई काथं मःगु व तालिमं कलेज/ विद्यालयता गवाहली जुइगु खाँ काडः दिल ।

स्यनामि शरद राई जुं फोटोग्राफीया खाँ काडः दिसे श्व छगू 'क्रियटिभ आर्ट' खः धायोदिसे थुकिथःगु कला व सिर्जनशीलता क्यनय फय्के मः धायोदिल ।

गवसाखलया नायो तुल्सिराम सुवालया सभा नायोलय जुगु उगु ज्या इवःसं ई. विनोद बहादुर शाही व कृष्ण श्वरी सुवालं नं न्वचुतयो द्यूगु खः ।

ज्या इवः सं पाहाँ ज्याख्वं ब्वति कःपिन्ता दसिपौ लः ल्हाडः द्यूगु खः । तालिमय शरद राई व कृष्णश्वरी दुवालं स्यनामिया भूमिका कायो द्यूगु खः ।

अभिमुखीकरण

साउन २ गते

खप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापतिया नायोसुई फुक्क वडाया वडा सचिव व कर्मचारीपिन्ता बायो मेडिक भेरिफिकेसन पाखं सामाजिक सुरक्षा भत्ता परिचयपत्र नवीकरण व न्हूंगु दर्ता सम्बन्धी अभिमुखीकरण ज्या भूवः यासे नगर प्रमुख प्रजापति जुं सेवाग्राहीया माग, मःगु ज्या व हदायतयो याय् मःगु ज्या स्वयो नगरपालिकापाखं विइगु सेवा सुविधाता काथंछिक, अःपुकः सेवा बियता कर्मचारीपिसं बांलाक ज्या याय्मः धायो दिल ।

प्रमुख प्रजापति जुं सेवा प्रवाहया भूवल्य वइगु समस्याता

कानुनी आधार क्यडः सेवाग्राहीपिन्ता खाँ थुइके बिय मःगु खाँ व्याकसे खप नगरपालिका कर्मचारीपिन्ता मःकाथंया लिधांसाय् क्षमता अभिवृद्धि तालिमत बियो वयागु खाँ काडः दिल ।

वडा कार्यालय धाय्गु जनताया दकलय हःनयया संस्था खः धायोदिसे वयकलं कर्मचारीपिसं थःगु शैक्षिक योग्यता ज्वयकः थःता विज्ञकाथं हछ्याडः यंकय्ता घ्वासा बियो दिल ।

खप नगरपालिकाया प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वसन्त भट्टराई जुं जनप्रतिनिधि व कर्मचारी नपां जनताया तप्यंक स्वापु दैगु जुगुलिं सेवाग्राहीपिन्ता अःपुक सेवा बियगुलि विचः याय्मः धायोदिल ।

कर्मचारीपिसं नगरपालिकाया ऐन, नियम, कानुन व नियमावलीत बांलाक ब्वडः जनताता सेवा बियगुलि अःपुकय् मःगु खाँ व्याकसे वयकलं कर्मचारीपिन्के व्यावहारिक ज्ञान नं दय्मः धायोदिल ।

कार्यपालिकाया दुजः नपां महिला बालबालिका व समाज कल्याण समिति या कजि रोशन मैया सुवालं खप नगरपालिकां नेपाल सरकारं बिइगु सामाजिक सुरक्षा भत्ता इयगु व्यवस्थित, प्रभावकारी, पारदर्शी ढंगं इयता बःयाडः दिल ।

वडाया दुजः हेरा ख्याजुं ज्याभूवःया तातुना काडःदिलसा वडाया दुजः सुमित्रा बोहजु नं न्वचु तयो द्यूगु खः ।

ऐतिहासिक भ्रष्टाचार विरोधी आन्दोलनया लुमन्ति

साउन २ गते

नेपाल मजदुर किसान पार्टीया छ्याञ्जे नपां संघीय सांसद प्रेम सुवालया मू पाहाँल्य सहकारी संस्था न्हापा व अः या अवस्थाबारे सहकारी संस्थाया पदाधिकारीपू मुंकः ख्वप नगरपालिकाया गवसालय २०२५ साउन २ व असार १९ गते जूगु ऐतिहासिक भ्रष्टाचार विरोधी आन्दोलनया लुमन्ति ज्या इवः जुल ।

ज्याइवः सं सांसद सुवालं देशया माथां वांक विकास मजगुलिं देशय भ्रष्टाचार भ्वँचिडः वगु खाँ व्याकसे सहकारी चायकः च्वंपू व पदाधिकारी कर्मचारी पिन्के अर्थशास्त्रया वाँलागु ज्ञान दयमःगु, समुदायया लिधंसाय चायकः तः गु सहकारी संस्था त बैक व वित्तीय संस्था थें याडः म न्ह्यकसां थी थी लाहातय ज्या दैगु सीप व तालिम वियो इमानदार जुयो निःस्वार्थ काथं ज्या सानय मःगु खाँ नपां पुँजीवादी व्यवस्था भ्रष्टाचारया किचा दैगुलिं उकिया विरोधय समाजवादी व्यवस्था निःस्वानयता जनताता सचेत याय मः धायोदिल ।

वयकलं नेपः या उद्योग, कलकारखाना थजगु सार्वजनिक संस्थान ख्वाखचा मुलं मिडगु सरकारया नीति मिलेमजगु खाँ काडः दिसे देशता थः गु तुतिखय दानय फयकेता उद्योग, कलकारखानात चायके मः गु खाँ व्याकसे सहकारी सञ्चालकपिसं सहकारीया मूल्य व मान्यताकाथं हज्याकय मः धायोदिल ।

सांसद सुवालं औद्योगिक क्षेत्रय चायकः तःगु उद्योगत सः (ध्वनि) व कुँखं प्रदुषणं याडः स्थानीय जनताया जिवय बाँमलागु लिचवः लागुलिं भक्तपुर औद्योगिक क्षेत्रता काथं छिंथाय ल्हयकेता नगरपालिकां कुतः याय मःगु स्वनिगलय डेंगु ल्वचं कःपु यक्व दःगुलिं विचः याय मःगु खाँ नपां

भ्रष्टाचार विरोधी आन्दोलन नं न्ह्याकं तुं तयमःगु खाँ काड दिल ।

ख्वप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं ख्वपया किसान आन्दोलनया जगय दाडः ख्वप नगरपालिकां शिक्षा, स्वास्थ्य, सम्पदा ल्यंका म्वाकः तयगु, सचुकुचु, कासा व विकास निर्माणय च्वजायकः ज्या याडः वगु खाँ व्याकसे सहकारी संस्थातयसं सहकारी सिद्धान्त व मूल्य मान्यता काथं गरिव जनता भिं यायगु ज्या यायमःगु गुकिं अमिगु जीवनस्तर च्वजाइगु खाँ काडः दिल ।

वयकलं भ्रष्टाचार विरोधी आन्दोलनया खाँ कुलः दिसे सहकारी या नायो नं भ्रष्टाचार यागुलिं अकातं तपुली पुइक चाहिइक जनतां दण्ड ब्यगु खाँ चीनया हुनान किसान आन्दोलनया लिचवलं ख्वपय नं किसान आन्दोलन जूगु खाँ नपां नेमकिपां शोषित पीडित किसान तयता राजनीतिक व सांगठनिक रुपं छप्पा छधि याडः, अमिगु हक हित ल्यंकः तयता ज्य यागु खाँ नं काडः दिल ।

ज्याइवः या सभाया नायो नपां वडा नं. २ या वडाध्यक्ष हरि प्रसाद वासुकलां आ.व. २०८१/८२ या ख्वप नगरपालिकाया सहकारी समितिं सहकारी अनुगमन व नियमनता हदाय तयो ज्या साडः वगु नपां संस्थाय खानय दःगु समस्या व मचः मगा, मभिंता चिइकेता मदिक पलाछिडः च्वंगु खाँ काडः दिल ।

नेपाल क्रान्तिकारी किसान संघ भक्तपुरया न्वकु गोविन्द दुवालं भ्रष्टाचार विरोधी अःनं उलिहे यायमःगु नपां बाली लयो बियगु, भर्पाइ कायो बियगु आन्दोलन, भ्रष्टाचार विरोधी संघर्ष पाखं क्रान्तिकारी ज्याइवः पाखं वर्ग संघर्षता तच्चक हछ्यायता नेमकिपा तःलागु खाँ काडः दिल ।

भक्तपुर बचत संघया (सचिव) छ्याञ्जे जगन्नाथ प्रजापतिं सहकारी संस्थानता काथं मछिंकयगु ज्या सहकारी संस्थानया न्ह्याकामिपिसं हे व्वंगु खाँ व्याकसे सहकारीया तातुना काथं सहकारी मचायकगुलिं समस्या वगु खाँ काडः दिल । सहकारीया विकृति सरकारं हे ज्यंकय मफैगु काथं हज्याय धूंगु खाँ व्याकसे वयकलं सहकारी पूर्ण रुपं वित्तीय संस्थान काथं हिलः चायके मज्यगु खाँ काडः दिल ।

ज्याइवः सं सहकारी समितिया दुजः सरिना छोलां भ्रष्टाचार विरोधी आन्दोलनया खाँ काडः दिलसाः दुजः नारायण प्रसाद त्वानाबासु नं न्वचु तयो द्यगु खः ।

प्यकुं धुँ कासाया धिं धिं बल्ला

साउन २ गते

आधारभूत विद्यालय समितिया वार्षिक शैक्षिक कार्ययोजना काथं ज्ञान विजय आ.वि.या गवसालय शुक्रवार खपया लायकुलि जगु प्यकुंधु कासाया धिंधिबला सं खप नगरपालिका वडा नं १ या वडाध्यक्ष नपां खप नगरपालिका खेलकुद समितिया कजि श्यामकृष्ण खत्रीजुं खपया लायकुली न्याकगु स्थानीय कासा प्यकुं धुँया धिंधि बल्ला स्व वपुं पाखं देशं दूनय व देशं पिनयया पर्यटकपुं वडगु नपां दिमागी ज्ञानता अझ बल्लाक यंकगुलिं थी थी कासात याडः यंकय्ता अःपुङ्गु खाँ काडः दिल ।

गवसागवगु बवनयकुथि ज्ञानविजय आ. वि. या प्र.अ. बिन्द्रा दुवालं अतिरिक्त क्रियाकलापं ब्वनामिपिनिगु चाकलीं लागा बांलाडः वानिगु नपां थवं थः या भावना ब्वलानिगु खाँ काडः दिल ।

आधारभूत विद्यालय समिति खपया नायो नपां ज्या इवःया सभानायो सूर्यबहादुर फौजुं समिति ब्वनामिपिन्के दःगु सीप ब्वयगु थाय् नपां शैक्षिक उपलब्धी कायता मिलय जुयो हज्याय मःगु भावना काथं शैक्षिक ज्या इवः अज बांलाकः यंकय्ता शिक्षकपुं हज्याय मः धायोदिल । ज्या इवःसं आशिष खनालं नं न्वचु तयो द्यगु खः।

स्वीसलिगया लिधंसाय न्याकगु धिंधि बल्ला सं छगू तगिं निसें स्वंगु तगिं तकया मिसा मचात पाखय नवीन आ.वि.या जुलास खातून, न्हाप, बालसेवक आ. वि. या जरिना खातुन ल्यू सन्तती आ. वि.या अञ्जली कुमारी सिं ल्यू या ल्यू लागू खःसा भीम आदर्श आ.वि. या सजना कुमारी यादव व गणेश मा.वि. या सिमोनिका तमोन्ना मंकः काथं हःपा सिरपा त्याकगु खः ।

अथेहे छगू तगिंनिसें स्वंगु तगिं तकया मिजं मचा पाखय नवीन आ.वि. या साहिल मिया न्हाप, बाल सेवक आ.वि.या युनिश दलामि मगर ल्यू वरदायणी आ.वि. या रोहित भट्टराई ल्यूया ल्यू अलय चण्डेश्वरी आ. वि. या रूपेश तामाङ व तारा मा.वि.या प्रिन्स कुमार महतो मंकः हपा त्याकगु खः ।

प्यंगु व डगू तगिंया मिसा मस्त पाखय सन्तति आ.वि.या शान्ति आलेमगर न्हाप, नवीन आ. वि.या कृष्मा शाही ल्यू, ब्रम्हायणी आ.वि. या रमिता दास ल्यू या ल्यू व शारदा मा.वि. या दिवान्सी हमाल व जनसेवा आ. वि. या पूर्णिमा भोलान मंकःहःपा त्याकगु खः सा वहे तगिंया मिजं मचात पाखय बाल सेवक आ.वि.या राकेश दलामि मगर न्हाप चण्डेश्वरी आ. वि.या इशुप रम्तेल ल्यू, नवीन आ.वि. या दिलीप नेपाली ल्यू या ल्यू तारा मा.वि.या राजु घले वा ज्ञान विजय आ. वि. या बिन्दास मगर पिन्ता मंकः हःपा सिरपा ब्यगु खः ।

खगू तगिं निसें च्यागू तगिंतक खयया मिजंत पाखय तारा मा.वि. या श्याम तामाङ न्हाप, नवीन आ. वि. या सिसन विश्वकर्मा ल्यू गणेश मा.वि.या सुशिल रानामगर :यू या ल्यू व समाज सुधार मा.वि. या स्लोगन श्रेष्ठ हःपा सिरपा त्याकगु खःसा मिसा मस्त पाखय नवीन आ.वि. या आकृति तुल्सिवाख्यो न्हाप तारा मा.वि. या लुनिभा माक ल्यू, गणेश मा.वि. या कृतिका नेपाली ल्यू या ल्यू व ज्ञान विजय आ.वि.या युनिका क्षेत्री हःपा सिरपा त्याकगु खः ।

धिं धिं बल्लासं ल्यज्यामि ज्ञानेन्द्र खाइजुं याडः द्यगु खः ।

जनप्रतिनिधिपुं व कर्मचारी नपालायगु ज्या इवः

साउन ३ गते

खप नगरपालिका वडा नं १ या जनप्रतिनिधिपुं व कर्मचारीपुं नपा लायगु ज्या इवः शनिवार जुल । ज्या इवः सं खप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं न्हगु पुस्ताता शिक्षित, सङ्गठित, अनुशासित व इमानदार दय्के फः सा जक कन्हेया दिं बांलाइगु खाँ ब्याकसे नेपाल मजदर किसान पार्टीया सिद्धान्त व बिचः पाखं जनताकय् बांलागु लिचवः लागू खाँ तयो राजनीतिक कार्यकर्ता पिन्के त्यागया भावना दय्मःगु, नेमकिपाया न्हयलुवा पिनिगु त्याग व समर्थन पार्टी थौया अवस्थाय थ्यंगु खाँ नपां खपया म्हासिइका हे पारदर्शी व आर्थिक अनुशासन खः धायो दिसे वयकलं जनप्रतिनिधि व कर्मचारीपिसं ई याता थुइकः ज्या सानय्मः धायोदिल ।

वयकलं खप नगरपालिकाया पहः जनताया समस्या थुइकः निःस्वार्थ व इमानदार जुयो सेवा याय्गु खः । अल्य् खपया माथावांक विकास जूगुलि नेमकिपाया न्ह्यलुवा पिनिगु तः हांगु लाहा दः धायो दिल । देश व जनताता भिं याय्गु मतिं इमानदार जुयो जुइपिन्ता न्ह्यागुं इलय् जः याय् फःगुलि सचेत यासे वयकलं कार्यकर्तापिसं अन्याय व अत्याचारया विरुद्ध जनताया साथ कायो हज्याय् मः धायो दिल ।

खप नगरपालिकाया उप प्रमुख रजनी जोशी खप नगरपालिकां समाजवादी समाज निःस्वानयता आधारभूत जग दयकः च्वंगु खाँ काडः दिसे न्ह्यलुवापुं व न्हूंगु पुस्ताया दथ्वी अनुभवत

खप अस्पताल दुर्लभ ल्वय्या निःशुल्क उपचार

साउन ६ गते

खप नगरपालिकापाखं चाय्कः तःगु खप अस्पतालं नकतिनि बुम्हा नवजात शिशुक्य् च्वंगु दुर्लभ ल्वय्या निःशुल्क उपचार याडः ब्यूगु जुल ।

सिन्धुली छें धःम्हा अः जगाती क्वथा कायो च्वम्हा अथेहे २८ दा तिया मनमाया सार्की नेम्हा मचा (जुम्ल्याहा) बुइकला । जुम्ल्याहा मध्ये छम्हा मचाक्य् प्वाथया अंग प्याहाँ वैगु (omphalocele)समस्या दःगुलि व मिसाता सिन्धुली जनस्वास्थ्य कार्यालयं मचा बुइकेता भक्तपुर अस्पताल्य् छ्वयो हःगु, भक्तपुर अस्पतालं थापाथली अस्पताल्य् छ्वत । थापाथली अस्पतालं नेम्हा (जुम्ल्याहा) मचा बुइकगु जुल । अल्य् उपचार याय् मःगुलि धेवा मदयो छें लिता ह्यो जगाती क्वथाय च्वडः च्वंबल्य् खप नगरपालिकाया छें छें नर्सिङ सेवाय् वापिसं मचाया अवस्था अस्पतालता कान । खप अस्पतालया प्रशासनं तुरन्त अभिभावकता

सच्छि व खुइनेगूगु स्वप पौ, बःछि पौ(पाक्षिक)

काल बिल याय्गु ज्या न्ह्याकः चवनयमः धायोदिसे न्हपाया मचः, मगा व मभिं चिइकः हज्याय फःसा जक आजूइ थ्यंक्य् फै धायोदिल ।

न्हपाया वडाध्यक्ष कृष्ण भक्त लवजुं खप नगरपालिकाया जनप्रतिनिधि पिसं नेपाल मजदुर किसान पार्टीया नीति निर्देशन काथं ज्या साडः च्वंगु दः धायो दिल ।

खप नगरपालिका वडा नं ९ या वडाध्यक्ष रबिन्द्र ज्याख्वं वडाया दाच्छिया ज्या इवःलिफ स्वसे ज्या इवः याडः वयागु खाँ ब्याकसे जनप्रतिनिधि व कर्मचारीपिनिगु मंकः कुतलं वडाया ज्या अःपुक हज्याय फैगु खाँ काडः दिल । ज्या इवः सं छोरी मैयौं सुजखु व रामेश्वरी किसीं नं न्वचु तयो द्यगु खः ।

स्वापु तयो धेवा म्वायक उपचार याय्गु धायो विशेषज्ञ डाक्टर, नर्स व स्वास्थ्यकःमिपिनिगु ग्वाहालीं सफल उपचार याडः २३ न्हू तक अस्पताल्य् तयो निःशुल्क उपचार याडागु खाँ खप अस्पतालया निमित्त मेडिकल डाइरेक्टर मजेश प्रताप मल्लं धःगु खः । अः व मचा बालाक लांकः अस्पतालं डिस्चार्ज जुय धुंकल ।

खप अस्पताल जनताया अस्पताल खः । गरिब जनताया उपचार्य् अस्पताल न्ह्याब्लें हृदाय लाइगु खाँ डा. मल्लं काडः दिसे उम्हा मचां न्हगु जीवन काय खागुलिं अस्पतालया फुक्क लयताःगु खाँ काडः दिल ।

भ्रष्टाचार विरोधी आन्दोलनया लुमन्ती

नेपाल मजदुर किसान पार्टी ८ नं वडा समितिया ग्वसालय २०२५ साउन २ गते व असार १९ या ऐतिहासिक भ्रष्टाचार विरोधी आन्दोलन लुमन्ति ज्याभ्वः

दे हछ्याय्गु लिधंसा शिक्षा

साउन ७ गते

नगरपालिका ९० प्रतिशत ब्वनामिपुं तःलागु खाँ ब्याकसे वयकलं वैगु दिनय श्व स्वयो अपः ब्वनामिपुं तः लाकय्ता ब्वनयकुथि तय्सं मेहनत याय्मः धायोदिल ।

खप कलेजया प्राचार्य प्रकाश कुमार श्रेष्ठ न्हूंगु शैक्षिक सत्रय् भर्नाजू वपुं ब्वनामिपुं व अभिभावक पिन्के उत्साह दःगु खाँ नपां शिक्षण सिकाई ज्या इवः ई काथं ल्हवडः यंकय् मः धायोदिल ।

शिक्षकं ब्वनमिपिन्ता ब्वंकय्गु जक मखुसं सय्के मः धाय्गु भावनानं जाय्के मःगु खाँ ब्याकले वयकलं ब्वनामिपिन्के छुं हे मव फुक्क शिक्षकय् जक दता धाय्गु भ्रम त्वःतः हज्यायमः धायोदिल ।

खप नगरपालिकापाखं चाय्कः तःगू खप मा.वि. व शारदा क्याम्पस मा. वि. या ग्वसालय ब्वनयकुथिसं ज्या सानिपुं शिक्षक व कर्मचारी मुंज्या खप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापतिया मू पाहाँलय जूगु जुल । उगु मुंज्यासं वयकलं खप नगरपालिकां चाय्क तगु ब्वनयकुथिता ब्वनामि व अभिभावक पिनिगु विश्वास ब्वनामिपिनिगु अनुशासनं याडः च्वःजःगु धायोदिसे न्ह्याथिन्योपुं ब्वनामिपुं भर्ना जू वसां अमिता योग्य याय्गु जिम्मा शिक्षकपिनिगु खः धायो दिल नपां एसईई लिपा भर्ना जू वैपुं ब्वनामिपुं यक्व दः सां पु मवांक दशवीसं त्वः तः विदेश वानिपुं यक्व दःगुलिं न्हूंगु पुस्तां थःगु देता म्हवँ अलय् विदेशता अपः थुइकः च्वंगु दः धायो दिल ।

शिक्षाया मोडालिटी पुलां जूगु नेपःया दकलय तः हांगु समस्या व खः धायो दिसे वयकलं देता चाकलीं हछ्याय्गु खःसा शिक्षाया लिधंसाय भिंगु, बांलागु शिक्षा बियो फुक्क नागरिकपिसं शिक्षा काय फय्के मःगु थौं या आवश्यकता खः धायोदिल ।

माध्यमिक शिक्षा परीक्षा (एस.ई.ई.) सं खप

खप कलेज अफ ल या प्राचार्य अनिता जधारीं शैक्षिक प्रणालीसं गुणस्तर ल्यंक हज्याय्ता शिक्षक, कर्मचारीपिसं दुनुगलं निसं मति तयो ज्या सानय मःगु, न्हूंगु पुस्ताया ब्वनामिपिन्ता ब्वनय्गु ब्वंकय्गुया लागि न्हूंगु रणनीति मः धायोदिसे शिक्षकपुं ई काथंया शिक्षा विय फःपुं जुयमः धायदिल ।

खप मा.वि. या प्राचार्य लक्ष्मी प्रसाद कर्माचार्य देशां देछिया ब्वनामिपुं दांगु, भिंगु, बांलागु शिक्षा काय्गु मतिं खप मा.वि. सं ब्वं वगुलि ब्वनामिपिनिगु मति स्वयो, मःगु काथंया शिक्षा ब्वनामिपिसं कुतः याय्मः धायो दिल ।

वयंकलं अभिभावक, शिक्षक ब्वनामिपिनिगु मंकः कुतः ता बांलाक हछ्याय्ता खप एप न्ह्याकय् धुंगु खाँ ब्याकसे ब्वनामिपुं छम्हा छम्हासिता स्वयया लागिं मनोपरामर्श शाखा नं कलेजय् न्ह्याकः यंकेंगु खाँ व्याक दिल ।

ज्याः इवः सं खप मा.वि.या उप प्राचार्य बिष्णु प्रसाद किसीं २०८२ सं हिछगु तगिसं अःतकखय् ६७ गू जिल्लाया १८२२ म्हा ब्वनामिपुं भर्ना जुय धुंकगु ल्या पिब्वयो दिल ।

गाठामगः चहे

साउन ७ गते

गाठामगः चहे नेवः समाजय् बिस्कं पहःया नखा खः । थुकिया मुख्य खाँ सरसफाई नपां स्वपु तयो स्वय मःगु खानय् दः । उब्लेया छुं भलकत ।

खप अस्पतालया धुलिखेल अस्पतालया चिकित्सकपुं

साउन ८ गते

खप नगरपालिका पाखं चाय्कः तःगु खप अस्पतालया धुलिखेल अस्पतालया चिकित्सकपुं भायो अस्पतालया स्वास्थ्य सेवाया अवस्था स्वयंगु तातुड भः पित्ता अस्पतालया फुक्क विभागय यंकः क्यडः दिल ।

स्वयो भाय धुंक्कः चवंगु बैठकय खप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं खप अस्पतालं न्हिं दृष्टिमयाक बिरामीपित्ता उपचार सेवा बियो वगु खाँ नपां जनताया, गवाहलीं दयकगु खप अस्पतालं जनताता दांकः भिंकः स्वास्थ्य सेवा बियो वगु खाँ काडः दिल । उगु इवलय् प्रमुख प्रजापति जुं वैगु दिनय खप अस्पतालं धुलिखेल अस्पताल नपां न मंकः ज्या याय् फैगु खाँ काडः दिसे मपुनिगु ल्वय थुइकेता व नागरिक पिनिगु स्वास्थ्य अवस्था गथे खः धायगु थुइकेता छँ छँ नर्सिड सेवा तस्कं बांलागु खाँ ब्याकसे बिरामीपित्ता अःपुक अलय हकनं ताडः सुविधा ब्रियता मःकाथंया कुतः जुयो चवंगु दः धायोदिल ।

खप नगरपालिकां नगरवासीपित्ता धेबा म्वायक अक्सिजन व हि इडः ब्यू ब्यू वयो चवंगु खाँ ब्याकसे वयकलं दायं दायंपतिकं छगू न्हूगु स्वास्थ्य उपचार ताडः यंकय्गु नीति ज्वडः अस्पताल हज्याड चवंगु खाँ न काडः दिल ।

बैठकसं धुलिखेल अस्पतालया वरिष्ठ स्त्रीरोग विशेषज्ञ डा. आभा श्रेष्ठ खप नगरपालिकां चाय्कः तःगु खप अस्पतालं

तस्कं सुविधां जःगु खाँ ब्याकसे अस्पतालया सेवा सुविधां थःता बांलागु लिचवः लागू खाँ काडः दिल ।

धुलिखेल व खप अस्पताल मंकः ज्या याडः हज्यायगू मति काडः दिसे डा. श्रेष्ठ खप अस्पतालया मचा बुइकिगु प्रस्तुति सेवा बांलाक न्ह्याक चवंगु खाँ काडः दिल ।

खप अस्पतालया निमित्त मेडिकल डाइरेक्टर डा. मजेश प्रताप मल्ल जुं अस्पतालया सेवा सुविधा व आ.व. २०८१/८२ सं अस्पतालबियो वयो चवंगु सेवा व वैगु दिनया योजनात पिब्वयो दिल । वयकलं खप अस्पतालं ३६५ दिन हे चाइगु, न्हिं ११ घण्टा ओपिडी सेवा ब्रियगु अस्पताल खः धायो दिसे आ.व. २०८१/८२ सं २ लाख ८८ हजारम्हा स्वयो अपः बिरामीपित्ता सेवा ब्रियागु खाँ काडः दिल ।

खप अस्पताल स्वः भःपुं धुलिखेल अस्पतालया डा. पुष्पाञ्जली अधिकारी, नर्सिड निर्देशक डा. सुलेखा श्रेष्ठ, जनसम्पर्क अधिकृत डा. आभा श्रेष्ठ नपां भायो खप अस्पतालया ओपिडी सेवा, अक्सिजन प्लान्ट, आकस्मिक कक्ष, नर्सिड कलेज, छाती पुनः स्थापना केन्द्र, अस्पतालया वासःपसः ल्याब, खप तिलगड्गा आँखा अस्पताल, ब्रम्हायणी चवंगु अन्तरंग सेवा, आइसीयु, श्वास प्रश्वास पुनः स्थापना केन्द्रत स्वः भःगु जुल । श्वनं हाँ खप नगरपालिका प्रमुख सुनिल प्रजापति नपांया पूचः असार १७ गते धुलिखेल अस्पताल स्वःभःगु खः ।

नक्सा सम्बन्धी अभिमुखीकरण

साउन ८ गते

वागीश्वरी मा.वि.या ब्वनामिपित्ता नक्सापास सम्बन्धी अभिमुखीकरण तालिम खप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापतिया मू पाहाँलय बिहीवार ११६ गू तगिया प्राविधिक विषयमा ब्वनामिपित्ता ब्यूगु जुल ।

खपय जात्रा – पर्वया छलफल

साउन ८ गते

खप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापतिया नायोसुई खपया जात्रा-पर्व व पर्यटन चवजायकेगु खाये पर्यटन व्यवसायी पतिगु दश्वी जुगु छलफल ज्या इवःसं न्वचु तयो दिसे नेपः दे पर्यटनलागाया तस्कं सम्भावना दःगु थायजूसं चित्त बुभय जुइकः हज्याय मफूगु खाँ व्याकसे वयकलं जलाखाला देया पर्यटक पिन्ता स्वयो मःगु योजना दय्के मःगु खाँनपां खप नगरपालिकां देशं दुनयया पर्यटकपुं दुकायगुलि बः याडः वयागु खाँ काडः दिल ।

खपया जात्रा-पर्व सांस्कृतिक पर्यटन हछ्यायगु लिधंसा खः धायोदिसे वयकलं थानाया भीगु थःगु पःहया ब्वज्या, मूर्त-अमूर्त सम्पदात पिब्वयगु नं बांलागु मौका नं सांस्कृतिक ज्या इवः लं ब्यगु खाँ नपां खपया मौलिकता ल्यंकः म्वाकः तय्ता नगरपालिकां भीगु हे मौलिक पहलं छँ दापिन्ता आर्थिक अनुदानया व्यवस्था याडः वयागु नपां पर्यटकपुं लयतातां चाहिलयगु वातावरण बिय फय्के मः धायो दिल ।

खप नगरपालिका वातावरण तथा पर्यटन समितिया कजि रबिन्द्र ज्याख्वं खपया सांस्कृतिक चवजायकः यंकय्ता हःनय

वयो च्वंगु गुन्हिपुन्हि, सापारु बलय् देशं दुनय व देशं पिनयया पर्यटकपुं ब्वनय्ता स्वापु दःगु निकाय पाखं मःकाथं साथ व ग्वाहाली दै धायो दिसे सापारु बलय पिब्वइगु सांस्कृतिक ज्या इवः पाखं नं स्थानीय मनूतय्सं लबः काय फैगु वातावरण दय्के मःगु नपां खपया मूर्त अमूर्त सम्पदात पिब्वयगु मौका नं खः धायो दिल ।

पर्यटन सूचना तथा सेवा केन्द्र प्रमुख गौतम लासिबं ज्याइवः या तातुना व पर्यटन हज्याकय्ता नगरपालिकाया श्वनं लिपाया योजना काडः दिल ।

ज्या इवः स. होटल एशोसियसन नेपालया नायो बिनायक शाहं खपया चाकलिं विकास याय्गुलि खप नगरपालिका हदाय च्वडः ज्या साडः वगु नपां खप दे छक चाह्यू मवसें मगागु थाय् काथं हज्याडः वगु खाँ काडः दिल ।

नेपाल एशोसियसन टूर एण्ड ट्राभल एजेन्सीय सांस्कृतिक विभागया विशेषज्ञ यज्ञमूर्ति आचार्य खप देता खुल्ला आकाशया क्वय् च्वंगु संग्रहालय काथं बयबय याय मःगु खाँ व्याकसे पर्यटन लागा हछ्याय्ता नगरपालिका नपां मिलय जुयो ज्या सानय्ता तयार दःगु खाँ काडः दिल ।

भक्तपुर पर्यटन विकास समितिया दिपेश राज शर्मा खपया सांस्कृतिक जात्रा पर्वता पर्यटन नपां स्वाडः यंकयमःगु, नगरया सांस्कृतिक विशेषता व्यापक प्रचार प्रसार याय् मःधायोदिल ।

होटल एशोसियसन अफ भक्तपुरया नायो कृतन अवाल जात्रा पर्वया इलय खपया होटलय् धुक्क जुइकः चाय्के फैगु काथं हछ्यायगु खाँ नपां खपया सांस्कृतिक पर्यटन हछ्याय्ता डिजिटल काथं दय्कः यंकय मः धायो दिल ।

शिक्षक व कर्मचारीपुं सभ्य व सुसंस्कृत जुयमःगु

साउन ९ गते

खप नगरपालिकापाखं चाय्क तःगु खप मा.वि व शारदा क्याम्पस मा.वि.या शैक्षिक वर्ष २०८२/८३ सं भर्ना जू वपुं न्हँपुं ब्वनामिपिन्ता लसकुस नपां लाँपु क्यनय्गु ज्या इवः नेपाल मजदुर किसान पार्टीया नायो भाजु नारायणमान बिजुक्छँ जुया मू पाहाँलय शुक्रवार जुगु ज्या इवः सं न्वचु तयोदिसे खप दे कला-संस्कृति लागाय् बिस्कं म्हासिका पिब्वयो वगु नपां थःगु हे जाति व जनजातिया मनूत अपलं दःगु नगर खः धायोदिल ।

वयकलं देया थी थी जिल्लाया भाषाभाषी, जनजाति

व कला व संस्कृतियानं बिस्कं महत्व दः धायोदिसे भीगु देशय दःगु जात जातिया गुलिनं भाषाभाषी, कला व संस्कृति दः व फुक्क हलिमय्या कला व संस्कृति दुनय ला अलय खप नगर दुनयया छुं छुं देगः व सांस्कृतिक धरोहरत विश्व सम्पदाया धलः खय नां जः । अथेहे नेपालय्या जात जाति व भाषाभाषीया सम्पदात नं हलिमयया हे सम्पदा खः । उकिता ल्यंकः, म्वाकः, भिंकः तय्गु भी फुक्क नेपःमिपिसं याय्मः धायोदिल ।

ब्वनयकुथि ब्वनिगु इलय छुं भाति काथं मछिंसा विद्यालय सञ्चालक समिति व शिक्षकपिन्ता थः पिनि हे हामा

(अभिभावक) भः पियो समस्या प्वंकसा समस्या ज्यंकयता विद्यालय परिवार हज्याइगु खाँ ब्याकसे वयकलं ब्वडः च्वंपुं ब्वनामिपिसं ब्वनयकुथिता थःगु हे छँ भःपियो माया याय मःगु, ज्या सांडः च्वंपु शिक्षक व कर्मचारीपिनिगु भाय् सभ्य व सुसंस्कृत यासे ब्वनामिपिन्ता नुगलय स्याइगु काथं मधः सिं: ब्वनामिपुं थःधाय्गु भावना ब्वलानिगु काथं व्यवहार याय् मः धायोदिल । ज्या इवः या सभाया नायो, विद्यालय सञ्चालक समितिया नपां ख्वप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं ख्वप मा.वि. स्थानीय तह पाखं चाय्कगु देया न्हापां न्हयलुवा संस्था खः धायो दिसे सर्वसाधारण जनताया काय् म्हायाय पिन्ता दांकः भिंकः शिक्षा बियो नीछ्गू शर्दिया पंगःत चिइक देशभक्त व कर्तव्यनिष्ठ नागरिक ब्वलांकय्गु ब्वनयकुथिया तातुना खः धायोदिल ।

वयकलं शिक्षा राज्यया दायित्व खः, जिम्मेवारी खः, संविधानं क्यंगु लाँपु नं थव हे खः धायोदिसे ख्वप मा.वि. या जगय् नेगू इन्जिनियरिङ कलेजनपां न्हय्गू शैक्षिक संस्थात ब्वनामिपिनिगु न्हापां ल्यइगु, योगु केन्द्र जुयो वगु खाँ नपां थुगुसी हिंछू तगिलय जक ६८गू जिल्लाया १,८२५ म्हा ब्वनामिपुं ब्वँ वगु लयताया खाँ खः धायो दिल ।

भिंङ्गु, बांलागू शिक्षा काय्गु जूसा ख्वप मा.वि. धायो भर्ना जुवपुं ब्वनामिपिनिगु विश्वासय् घः मलाकयता विद्यालय व्यवस्थापन समिति व ख्वप नगरपालिकां ज्या याइगु बचं बियो दिल ।

प्रमुख प्रजापति जुं ख्वप मा.वि, ख्वप नगरपालिका व ख्वपया जनताया करं न्ह्याकः च्वंगुलि थुकिं छूँ भाति (कमि, कमजोरी) मगा, मचः जूसा कर मखुथाय् छ्यःगु मति तयो नुगलय स्याकी । थाना ब्वपुं ब्वनामिपुं अनुशासित जुसा हामापुं, शिक्षकपुं जकमखु ख्वपया नगरबासीतहे लय ताईगु नपां ख्वप

नगरया विकास निर्माणता छ्याय् फवाय याडः ब्वनयकुथि चाय्केता याडागु खर्च देशां देछिया जनताया काय् म्हायायपिन्ता ब्वंकय् दत जक नगरबासीपुं लयताई धायो दिसे ज्या सांडः च्वंपु शिक्षक, कर्मचारीपुं ब्वनामिपिसं ख्वपया नगरबासीपिनिगु गुणाता गुब्ले लुमाकिमखु धाय्गु आशा यासे वयकलं सम्भवत शिक्षा लागाय् दकलय अपःखर्च याइगु नगरपालिका मध्ये ख्वप नगरपालिका लाइ धायोदिसे थुगुसी जक ख्वप नगरपालिकां ५४ करोड ४ लाख स्वयो अपः या अथेधाय्गु ख्वप नगरपालिकाया बजेट्या २१.८ प्रतिशत शिक्षा लाग्ना हछ्यायता छख्य लिइकागु दः धायो दिल ।

ज्या सांसां ब्वनयगु नामय् ब्वनामिपुं अपलं विदेशय् वाडः च्वंगुलिं ब्वंकपुं शिक्षक व उपचार याइपुं चिकित्सकपुं नपां देश (युवा) ल्यासे ल्याम्होपुं मरुगु थाय् जुयो वगुलि चिन्ता प्वंकसे वयकलं ब्वडः च्वंपुं ब्वनामिपिसं देशय् हे च्वडः सेवा याय्गु मति तय मःगु अः निसें अजगु मति तःसा जक सुन्दर नेपालया नक्सा दय्के फैगु अलय अजपुं हे ब्वनामिपुं ब्वलांकेगु तातुना ब्वनयकुथिया खः धायो दिलसा विदेशय् ब्वनामिपुं छवैगु नेगू प्यंगू शैक्षिक दलाली तय्सं देशया शैक्षिक संस्थात आनाला थानाला मदयो वगु दःसा थजगु खाय् ब्वनामिपुं सचेत जुयमः धायोदिसे ख्वपया शैक्षिक संस्थात शैक्षिक हडताल व बन्दपाखं तापाक्क च्वडः भिंपुं व सुसंस्कृत नागरिक ब्वलांकय्गु ज्या खय हज्याडः च्वंगु दः धायोदिल ।

नेपाल मजदुर किसान पार्टीया केन्द्रीय दुजः नपां वागमती प्रदेशया दुजः सुरेन्द्र राज गोसाईं जुं पासापुं नपां बांलागु व्यवहार नपां स्वस्थ काथं धिं धिं बल्ला यायमःगु गुकिं थः नं तः लाइगु खाँ ब्याक से ब्वनामिपिसं ब्वनयकुथिता पांजः मखुसैं छँ थें मति तयो थःता परिवाया दुजः काथं स्वयमः धायोदिसे ब्वनामिपुं तस्कं उत्सुक व जिज्ञासु (सय्केगु मति

सच्छि व खुइनेगूगु स्वप पौ, बःछि पौ(पाक्षिक)

दःपुं) ब्वनामिपुं तः लाडः आजुई थ्यनिगु नं खाँ काडः दिल ।

वयकल दुःख मस्यूसें, संघर्ष मयासें छुं नं उपलब्धी लाहातय मलाइगु खाँ ब्याकसे धात्थें सुनं दान व निगाहं तःलाक ब्यूसा व नक्कली जक जुई धायो दिसे अजगु नक्कली सफलताया लिनय् ब्वनामिपुं वानय् मज्यू धायो दिल ।

खवप नगरपालिका उपप्रमुख रजनी जोशीं समाजता बुद्धिजीवी करण याय्गु तातुडः ब्वनय्कुथित न्ह्याक वयागु व खवप नगरपालिकां खवप विश्व विद्यालय चाय्केता कुतः याडः च्वंगु खाँ ब्याकसे समाजय ह्यूपा ह्यूता ब्वनामिपुं थः हे अनुशासित व इमान्दार जुय मःगु खाँ काडः दिल ।

खवप नगरपालिकाया प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वसन्त भट्टराई जुं जीवनया आजुइ थ्यंकय्ता आशावादी जुयो हज्याय् मः धायो दिल ।

खवप अस्पतालया निःनिर्देशक डा. मजेश प्रताप मल्लं

थःगु जीवनया तातुना पूर्वांकय्ता गम्भिर जुयो हज्याय्ता अभिभावकपुं नपां न्ह्याबलें खँलाबल्हा ब्याक मतिया खाँ कालबिल याय्ता सुभाव बियो दिल ।

खवप कलेजया प्राचार्य प्रकाश कुमार श्रेष्ठं खवप मा.वि. या थःगु हे काथंया गौरव व गरिमा दःगुलिं कर्तव्यविष्ठ जुयमःगु खाँ काडः, दिलसा खवप इन्जिनियरिड कलेजया प्राचार्य ई सुजन माकं सामाजिक सञ्जाल थुइकः जक छ्यलय् मःगु खवप कलेज अफ ल या प्राचार्य अनिता जधारीं ई थुइकः जीवनया आजुइ थ्यंकय्ता अः पुइगु, खवप मा.वि. या प्राचार्य लक्ष्मी प्रसाद कर्माचार्य लसकुस याडः द्यूगु उगु ज्या इवः सं ब्वनामिपुं प्रशान्त महतो व नेहा पटेलं नं लसकुस यागु जुल ।

ज्या इवः सं मू पाहाँ बिजुकुछें जुं खवप कलेज पाखं पिथांगु खवप जर्नलया ल्या ७ पितबज्या याडः दिल । ज्या इवःसं ब्वनामिपिसं साँस्कृतिक ज्या इवः नं पिबवगु जुल ।

सलां गणेद्योया ल्यूनयया फल्चा उलेज्या

साउन ९ गते

खवप नगरपालिका वडा नं ९ ऐतिहासिक सलां गणेद्योया ल्यूनयया फल्चा दानगु धुकः खवप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं स्थानीय उपभोक्ता समितिया न्ह्यलुवाय उलेज्या याडः दिसं खवप दे सम्पदाया सहर जु गुलिं सम्पदा ल्यंकःम्वाकः भिंक तयगु ज्या हृदाय तयो ज्या जुयो च्वंगु व अरनिको सभाभवन व लायकुया मेमेगु सम्पदात चतारं ज्या जुयो च्वंगु खाँ ब्याकसं जनताया ग्वाहालीखय् सम्पदा ल्हवडः भिंक वयागु खाँ काडः दिल ।

खवप नगरपालिका पाखं चाय्कः तःगु ब्वनय् कुथिपाखं देता मः पुं जनशक्ति ब्वलांकः वगु नपां स्थानीय विकासया लागिं

शिक्षा, स्वास्थ्य लागाय् मदिकक सेवा याडः वगु, जनताया सेवाया लागिं थी थी लागाय् ज्या साडः वगुलि जनताया साथ व ग्वाहाली नं दःगु खाँ ब्याकसे वयकलं खाँ काडः दिल ।

वडा नं ९ या वडाध्यक्ष रबिन्द्र ज्याखं फल्चा दानगु ज्याया ल्याचा पारदर्शी यायगु नपां छगू वडां छगु सम्पदा ल्हवनय्गु लिता वःयाड वयागु खाँ ब्याकसे थव अथेहे स्वसदा पुलांगु फल्चा गथे खः अथेहे दयकागु खाँ नं काडः दिला वयकलं उपभोक्ता समितिपाखं सलां गणेश ल्हवनयगु नपा पुखुया सौन्दर्य नं व नपां हे याय्गु खाँ ब्याक दिल ।

खवप नगरपालिकाया सम्पदा शाखा प्रमुख राम गोबिन्द श्रेष्ठं २०७२ सालया तः भवखाचां स्यंकगु उगु फल्चा अपलं कुतः याडानी ल्हवनय् धुंगु खाँ काडः दिल ।

सलां गणेश पोखरीमा उपभोक्ता समितिया नायो श्याम कृष्ण लवजुं ५४ लाख तका लगत इस्टिमेटय् सलां गणेश पुखु ल्हवडः वयो च्वगुलिं अः तकखय् ७०% ज्या सिधय् धुकगु खाँ काडः दिलसा सलां गणेद्योया ल्यूनयया फल्चाया उपभोक्ता समितिया दांभारी रत्ना चवालं फल्चा दानय्गुलि अःतक खय् १९ लाख ६४ हजार ५१२ तका दां खर्च जुगु खाँ काडः दिल ।

ज्याभ्व सं न्हपा याय्म्हा वडाया दुजः नपां सलां गणेद्यो ल्यूनयया फल्चा दानय्गु समितिया नायो जगतलाल मानन्धरं सुभाय देछायो दिल ।

जनता इमानदार जूसा जनप्रतिनिधिपुं नं इमानदार जुइगु

साउन १० गते

खप नगरपालिका वडा नं १० या गवसालय् जूगु वडाया जनप्रतिनिधिपुं व कर्मचारी पिनिगु पारिवारिक नपालायगु ज्याभ्वः सं खप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं थजगु ज्याखं थःधायगु आत्मीय भावना ब्वलानिगु नपां जनप्रतिनिधि, कर्मचारी व जनताया मंकः कुतलं ब्वस्यलागु ज्यायाय् फैगु उदाहरण खप नगरपालिका खः धायोदिसं जनता इमानदार जूसा जनप्रतिनिधिपुं नं इमानदार जुइगुलिं जनता तय्ता राजनैतिक व सैद्धान्तिक विचःलं जाय्के मःगु, व्यक्तिगत स्वार्थ त्वःत ज्या सांसा समाजया विकास मथां जुइगु खाँ व्याकः दिल ।

प्रमुख प्रजापति जुं खप दे शैक्षिक, राजनीतिक, सांस्कृतिक व सुचुकुचुखय् अपलं हज्याय् फःगुलि पार्टीया न्हयलुवा पिनिगु तहांगु लाहा दः धायोदिसे राजनीतिक कार्यकर्तापुं विचः व सिद्धान्तखय्

क्वातुय मःगु खप नगरपालिकाया जनप्रतिनिधिपुं कर्मचारी व राजनीतिक न्हयलुवाया अनुशासन व इमानदारितां याडः देशां दे छिया नगरपालिकाता लौपु क्यनयगु क्षमता ब्वलांगु, नगरपालिकां कायो वगु पर्यटन शुल्कं खप देया विकासता ग्वाहाली यागु नपां जनताय् स्वयमसेवी भावना ब्वलोकय्ता बःछिया छकः सुचुकुचु ज्या भ्वः याडः वयागु खाँ काडः दिल ।

खप नगरपालिकाया उपप्रमुख रजनी जोशी कर्मचारी, जनप्रतिनिधिया दश्वी नपालायगु ज्याभ्वः खं पुनर्ताजगी जुइगु नेमकिपाया तातुना व सिद्धान्तता व्यवहारय् छ्यलयगु जिम्मा जनप्रतिनिधि, कर्मचारी व कार्यकर्ता पिनिगु खः धायो दिल ।

पूर्व वडाध्यक्ष चन्द्र बहादुर उलक कर्मचारी व जनप्रतिनिधि पिनिगु कर्तव्य व जिम्मेवारी पासो जनताया सेवा यायगु मंकः उद्देश्य ध्वाकः हज्याय्मः धायो दिल ।

कर्मचारीपुं नं राजनीतिक रूपं स्पष्ट व प्रतिबद्ध जुयो हज्याय मःगु गुकिं जनप्रतिनिधिपिनिगु उद्देश्य पु वानि धायो दिल ।

१० वडाया वडाध्यक्ष लक्ष्मी प्रसाद ह्योमिखां जनताया मन त्याकः ज्यायाय् फःसाजक जनप्रतिनिधि व कर्मचारीपुं सफल जूगु धाय्फै धायो दिल ।

ज्याभ्वः सं वडाया दुजः जितेन्द्र मुनंकःमि नं न्वचु तयो द्यगु खः । नगर प्रमुख प्रजापति जुं सेवा निवृत्त कर्मचारी गोविन्द राम थुसा व भुवन बखुन्टे पिन्ता हनापौ व मतिनाया चिं लः ल्हाडः द्यगु खः ।

अपाङ्गता जूपिन्ता थेरापी सामग्री

साउन ११ गते

खप नगरपालिकाया गवसालय् अपाङ्गता जूपिन्ता थेरापी सामग्री लःल्हाय्गु ज्या सं खप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं खप नगरपालिकापाखं डागु स्वास्थ्य केन्द्रता थेरापी मेसिन लःल्हाडः दिल ।

ज्याभ्वः सं वयकलं अपाङ्गता जु पुं मनुत नं समाजय् उथिंग्यकः म्वय् दय्म धायो दिसं स्वास्थ्यखय् अःपुक सेवा काय् फैगु काथंयाय् स्वास्थ्य सामग्री ग्वाहाली काथं लःल्हायगु ज्याभ्वः याडागु खाँ काडः दिल ।

खप अस्पताल वांगु आ.व. खय् २ लाख ८८ हजार स्वयो अपःसिता सेवा ब्युगु खाँ व्याकसे प्रमुख प्रजापति जुं अस्पतालय्

सच्छि व खुइनेगूगु स्वप पौ, बःछि पौ(पाक्षिक)

देशां देछिया नागरिकपिसं सेवा कायो चवंगु दः धायो दिसे शिक्षा व स्वास्थ्य निःशुल्क यागु जुसा भ्रष्टाचार अथेहे मदयो वानिगु खाँ नपां सरकारी सेवा गुणस्तरीय याय्गु तातुडः ज्या याडः वयागु खाँ काडः दिल ।

जनता उथिग्यंक सेवा काय्गु अधिकार पक्का याय्गुलिं हज्याडः ज्या साडः वयागु खाँ ब्यासे वयकलं खप नगरपालिकां समाजवादी विचार प्रमाणित जुयो जनताया सेवा याडः वयागु खाँ काडः दिल ।

ज्या भूवःसं सभाया नकिं नपां खप नगरपालिकाया उपप्रमुख रजनी जोशी अपाङ्गता जुपुं मनुतय्ता अःपुकय्ता थेरापी मेसिन इय्गु ज्याभूवः तयागु खाँ नपां खप नगरय् अपाङ्गता जुपुं ६८८ म्हा दःगु खाँ नं ब्याक दिल ।

शारीरिक अशक्त जुपिन्ता सरकारं विशेष सुविधात बियो वयो चवंगु खाँ ब्याकसे वयकलं वैगु दिनय् नं मःकाथं स्वास्थ्य सामग्री ग्वाहाली याय्गु खाँ काडः दिल ।

खप नगरपालिका वडा नं १ या वडाध्यक्ष श्याम कृष्ण खत्री अपाङ्गता जुपिन्ता छेँ छेँ वाडः म्हासिइका पौ इडः बियगु ज्या न्ह्याकागु खाँ ब्याकः दिल ।

खप नगरपालिकापाखं चाय्क तःगु डागु स्वास्थ्य केन्द्रता युएस मसाजर फिजियो बल, थेरा ब्रान्ड, ह्यान्ड ग्रीपर, वाहकर कुत्येस, टूलीलकर व वेटकफ याडः हिताजिया सामग्री स्वापु दः पुं वडाध्यक्ष पाखंडुडः ब्युगु खः ।

ज्याभूवः सं डा.रत्न सुन्दर लासिवा नं न्वचुतयो दय्गु खः ।

खपया सापारु व मुंज्या

खप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापतिया मू पाहॉल्य हःनय् वयो चवंगु गुन्हिपुन्ही व सापारु २०८२ सं क्यनिगु सांस्कृतिक ब्वज्याया ल्यज्यामि पिनिगु बैठक मंगलबार जुल ।

समाजय ह्युपा ह्युगु व ह्युपाया नितिं लिधंसा दयकेगु लाँपु सांस्कृतिक अभियान वा आन्दोलन नं छगू खः । समाजता सांस्कृतिक रूपं हिलय्ता प्रजातान्त्रिक गणतन्त्र कोरियां सांस्कृतिक क्रान्ति यागु खः । अथेहे आना विचारधारात्मक व प्राविधिक क्रान्तियागु खः । जनताया नागरिक भावना ब्वलांकय्गु सांस्कृतिक स्तर च्वजाय्केगु ज्या म्येँ नपांया थीथी प्याखंनं याई । खप दे नाचगानया मू थाय् खः । मु काथं थानाया अपलं म्येँ, प्याखंत गुन्हिपुन्ही व सापारु बलय् क्यनि । खप देशय् गुन्हिपुन्ही सापारु पर्व महोत्सव थें हे भूः भूः धाई । थवहे पर्वय् थानाया दै दक्व प्याखंत पिता है, क्यनि । खप नगरपालिकां थुकिया महत्व थुइकः थानाया फुक्क प्याखंता क्यनय् मःगु लकस दयकः सापारुया इलय् क्यनिगु परम्परागत प्याखंत व आधुनिक प्याखंता आर्थिक ग्वाहाली याडः वगु दः । नगरपालिकां आर्थिक ग्वाहाली याय्गु व्यवस्था यासेलिं छखय् ताडः वानय्तातंगु प्याखंत नं पिदाडः क्यडः हलसा मेदखय् प्याखं तःथव दयो वगु दः । आर्थिक ग्वाहाली प्याखंता मः गु तिसा, वस, नं, बाजां ज्वलंत दय्केता ग्वाहाली जगू दः । गुकीं याडः मदिक प्याखं पिदाडः क्यडः चवंगु दः ।

हिसि, ख्याली, ध्याचुनकः क्यनिगु थुगु नखा प्याखं, म्ये हालिगु (गायक) बाजं थाइपुं बाद्यवादक, च्वमिपिन्ता छ्यलय् दैगु सांस्कृतिक पर्व खः । थजगु प्याखंत त्वालं त्वालं पिब्वई । त्वालय त्वालय् थी थी काथंया प्याखंत दः । सापारु बलय् प्याखं क्यनय्ता लच्छि, बःछि हाँ निसें प्याखं स्यनय्गु याई । थुगु सांस्कृतिक पर्वय पुलांगु प्याखं व आधुनिक प्याखंनय् सलंसः प्याखंम्वः तय्सं ब्वति काई । प्याखं ल्हूइपुं बाजां थाइपुं, म्ये

हालिपुं नं यक्व दै । प्याखं म्वःत जक मखु थः थः गु त्वालं वैपुं संस्कृतिप्रेमी दाजुकिजा तताकेहेंपुं नं वैगुलिं थुकिता जनपरिचालन याय्गु, प्याखंत म्वाकः तय्गु, प्रगतिशील बिचः, म्येँ, ख्याल, छधा प्याखं, ध्याचु पाखं जनताया नागरिक भावना ब्वलांकय्गु सांस्कृतिक स्तर थानय्गु काथं हज्याडः चवंगु थुगु ज्या च्याचा गुन्हू जुई ।

थाना पिब्वइगु म्येँ राष्ट्रिय जक मखु अन्तरराष्ट्रिय खाँत, दुर्गति, प्रगति, भ्रष्टाचार, मचः, मगा, मभिं,मनिं शोषण, दमनयाखाँ प्वलः हःसे जनविरोधी ऐन सन्धि सम्भौताया विरोधया सःथवकी । जनताया पीडा, बजार भः थिकय् जगू, सामाजिक विकृति विसंगति त नं क्यडः समाजता सभ्य व सुसंस्कृत याय्ता सन्देश बिई ।

वांगुदायें ल्यज्या यागु या लिधंसाय धाय्गु खःसा सापारु बलय् क्यंगु प्याखंत भैल, देवी, जङ्गली, दैत्य, शेर सिंह, हनुमान, म्हवयखा, खिचा, कवांचा, माक, ख्या, भालुं, कलौली, लुसी, फाकंदली, लाखे, नागाचा परम्परागत प्याखं खय खःसा बाखं म्येँ, ध्याचु म्येँ, ख्याल, छधा प्याखं झ्याउरे, लाहुरे, गाईचा, फाकंदली थी थी १३६ थव प्याखं क्यंगु जुल । थुगुसी नं खप नगरपालिकां प्याखं क्यनय्ता दर्ता याय्ता इनाप यागु जुल ।

स्वप इंजिनियरिङ्ग्या व्वनामिपिन्ता छात्रवृति इयगु ज्या इवः
(२०८२ साउन ६ गते)

थुगुसीया गाठामगः चहेसं छपुलु
(२०८२ साउन ७ गते)

खप्तड मा.वि. ७ शाखा क्याम्पसका शिक्षक कर्मचारी भुज्या
भाडन ७ गते

धुलिखेल अस्पतालका पुचः खप्तड अस्पतालका

भाडन ८ गते